
PLA DIRECTOR MUNICIPAL DE COOPERACIÓ DE LLEIDA 2022-2025:

CAP A LA CONSCIÈNCIA, EL RESPECTE, LA GARANTIA I L'EXERCICI DELS DRETS HUMANS

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

CONTINGUT

PRESENTACIÓ	3
ESTRUCTURA DEL DOCUMENT	4
Acrònims	5
I. D'on partim?	7
II. Política Municipal de Cooperació Internacional	11
III. Per què un PDMC ara?	13
IV. Com hem elaborat aquest PDMC?	15
V. Els nostres enfocaments i principis	17
VI. Cap on volem avançar?	25
VII. Amb qui volem anar de la mà?	33
VIII. Objectius del PDMC	39
IX. Operativitzant el PDMC: instruments i modalitats	45
X. Revisant allò que s'ha realitzat: seguiment i avaluació	51
Annex I: Taules d'objectius, indicadors i fonts de verificació	53
Annex II: Participants	60
Annex III: Marc pressupostari	61
Annex IV: Marc normatiu	62

PRESENTACIÓ

Ja fa gairebé tres dècades (des del 1994) que l'Ajuntament de Lleida va assumir la reivindicació ciutadana de canalitzar el 0,7% del seu pressupost cap als països empobrits, avui anomenats Sud Global. Aquesta solidaritat s'ha manifestat, sobretot, a través de projectes de cooperació amb aquests països, impulsats i gestionats majoritàriament per ONGD del municipi, juntament amb les seves sòcies locals.

A més, l'Ajuntament de Lleida ha contribuït també durant aquests anys a la sensibilització i l'educació de la ciutadania sobre causes estructurals de la pobresa i la desigualtat a escala mundial en allò que llavors es coneixia com a "educació per al desenvolupament" i que avui es concep com a "educació per a la transformació social" (en endavant, EpTS), així com accions de codesenvolupament i d'acció humanitària (en endavant, AH).

Des del 2020, l'Ajuntament de Lleida, alineat amb el Pla Director de Cooperació 2019-2022 de

la Generalitat de Catalunya, ha establert l'enfocament integrat de gènere i basat en els drets humans (en endavant, EGiBDH) com a base central de les diferents línies d'intervenció de cooperació.

Aquesta nova orientació resulta troncal en aquest Pla Director Municipal de Cooperació 2022-2025 (en endavant, PDMC), atès que el seu desplegament se centrarà principalment a promoure la comprensió i posada en pràctica de l'esmentat enfocament perquè tot el treball de cooperació, EpTS, codesenvolupament i AH impulsats des de Lleida s'orienti a la realització dels drets humans (en endavant, DH) i a l'equitat de gènere a través de processos participatius. Això serà possible en la mesura que s'enforteixin les capacitats del teixit associatiu, altres agents/titularitats assumeixin la seva responsabilitat respecte al compliment dels DH i mitjançant l'establiment d'aliances i col·laboracions entre diferents agents/titularitats que tenen com a horitzó la transformació social.

ESTRUCTURA DEL DOCUMENT

En primera instància, expliquem d'on partim mitjançant la descripció de la situació de les entitats del sector de Lleida i alhora també el context internacional de la cooperació. Seguidament, caracteritzem els antecedents de la política municipal de cooperació internacional i els associem amb el repte que suposa la implantació de l'EGiBDH. En tercer lloc, justifiquem per què calia elaborar un nou pla director municipal i enumerem les aportacions positives que ha comportat el seu procés de producció, i també fem explícit el procés metodològic seguit.

A continuació, expliquem el posicionament de l'Ajuntament davant la cooperació internacional fent explícits els enfocaments i els principis que inspiren tot el pla i, per tant, l'apartat següent se centra en l'horitzó cap al qual volem avançar i quins agents/titularitats tindran un paper important en el desplegament del PDMC. En quart lloc, establim quins són els objectius la consecució dels quals esperem haver aconseguit en quatre anys, a més de mostrar com s'operativitzaran en termes de modalitats i instruments. Finalment, expliquem com es farà la revisió i l'avaluació del treball realitzat en el marc del PDMC.

ACRÒNIMS

ACCD: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

AH: Acció Humanitària

CMC: Consell Mixt de Cooperació

CPD: Coherència de Polítiques per al Desenvolupament

DGCD: Direcció General de Cooperació al Desenvolupament

DH: Drets Humans

DHD: Drets Humans de les Dones

EGiBDH: Enfocament de Gènere i Basat en els Drets Humans

EpD: Educació per al Desenvolupament

EpTS: Educació per a la Transformació Social

FCCD: Fons Català de Cooperació al Desenvolupament

IDH: Índex de Desenvolupament Humà

ODM: Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni

ODS: Objectius de Desenvolupament Sostenible

PD: Pla Director

PDMC: Pla Director Municipal de Cooperació

POA: Pla Operatiu Anual

TD: Titulars de Drets

TO: Titulars d'Obligacions

TR: Titulars de Responsabilitats

UDEC: Unitat de Desenvolupament i Cooperació

I. D'ON PARTIM?

El I Pla Director de Cooperació i Solidaritat de l'Ajuntament de Lleida 2013-2016 va buscar de forma explícita l'apuntament de les polítiques públiques de l'administració municipal relatives a la cooperació internacional. Es va gestar com a document de referència, que va fonamentar la corresponsabilitat de l'equip de govern municipal, entitats socials i altres agents del sector com a via de contenció a l'efecte de la crisi financera internacional i els seus impactes a escala local. Així mateix, aspira a consolidar les particularitats dels diferents instruments i modalitats de cooperació aportant eines per al seu seguiment i avaluació, així com fomentar la sensibilització i l'educació crítica de la població lleidatana.

La crisi financera internacional iniciada a la primera dècada del segle XXI es va acarnissar de manera especial amb la cooperació internacional. Va suposar, entre altres coses, que el pressupost de l'Agència Catalana de Cooperació per al Desenvolupament (en endavant, ACCD) es reduís un 84%. A la demarcació de Lleida, es

van produir els tancaments d'ONGD que tenien les seus centrals a Barcelona. També va suposar que ONGD de la ciutat haguessin de prescindir del personal tècnic i, per tant, d'un important bagatge d'experiència i coneixements tècnics necessaris per a l'elaboració de projectes amb aspiracions a accedir a subvencions.

Així, malgrat els esforços de mitigació que buscava el I Pla Director de Cooperació i Solidaritat de l'Ajuntament de Lleida 2013-2016, la crisi va impactar de ple en la seva execució, tant en termes de finançament de les convocatòries, amb un descens del 60%, com amb la debilitació de les capacitats dels principals agents de cooperació de Lleida.

1.1. Diagnòstic de les entitats del sector

Amb motiu de l'impuls d'aquest PDMC, la Unitat de Desenvolupament i Cooperació (en endavant, UDEC) de la Universitat de Lleida, va crear l'informe Horitzó: cap a un nou Pla Director de l'Ajuntament de Lleida (2020) per conèixer el punt de partida de les entitats del sector. Els principals trets d'ONGD i entitats de la ciutat de Lleida que aquest informe va treure a la llum van ser:

- Un desconeixement molt ampli de l'anterior Pla Director de Cooperació i Solidaritat de l'Ajuntament de Lleida 2013-2016.
- Una percepció d'irrellevància i desafecció respecte a la política, i això associat amb l'escassa o nul·la implicació en processos d'incidència política.
- Un caràcter multidimensional del seu treball, que abasta un ampli ventall d'accions, tant a escala local com internacional.
- La poca experiència i el poc interès a col·laborar entre elles.
- Se sostenen sobre la base del voluntariat, i poques tenen personal contractat.
- Les dificultats per emplenar els requisits tècnics que marquen les convocatòries de les subvencions de Cooperació i Educació per al Desenvolupament (en endavant, EpD).
- El dèficit d'habilitats bàsiques associades a les TIC, que, a més, s'agreuja amb un marcat problema de relleu generacional.
- L'alt grau de desconeixement respecte a l'aplicació de l'EGiBDH.

1.2. Context actual de la cooperació

Des de la primera dècada del segle XXI, la realitat del món ja no encaixa amb la que havia propiciat el sorgiment de la cooperació per al desenvolupament. L'evident interdependència dels processos econòmics, socials, polítics, culturals i ecològics ha comportat la dilució de fronteres entre allò que és local, estatal i internacional, i l'exigència que els agents implicats en cooperació actuïn des d'aquesta globalitat interdependent i multidimensional dels problemes.

Això ha suposat dotar de coherència una proposta global de desenvolupament. L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, amb els seus respectius Objectius de Desenvolupament Sostenible (en endavant, ODS), ho ha intentat, si bé en termes operatius s'ha patentitzat com un "llistat de metes" que serveixen com a títol retòric per emmarcar actuacions de tall similar a les que ja es feien.

A tot això se suma que en les dues darreres dècades s'han generat debats en relació amb la mateixa idea de desenvolupament. En primera instància, des de les doctrines neoliberals, que defensen el mercat com a única estratègia, i, en segon lloc, per part d'enfocaments postcolonials, que critiquen el desenvolupament com

a imposició que propaga una idea de progrés i formes de vida concebudes des de la civilització occidental desconsiderant altres cosmovisions.

En aquest panorama, tant la crisi financera (2008) i, tot i que de manera diferent, també la sanitària causada per la Covid han justificat les retallades en el finançament de la cooperació al desenvolupament, en què hi ha quedat reflectida la manca de reacció de la ciutadania. Aquestes retallades han estat, a més, instrumentalitzades i posades al centre de certs discursos populistes que han pretès confrontar les nocions de benestar propi amb la solidaritat i la defensa de drets a escala global.

Tot plegat ha dut a un distanciament progressiu de la cooperació per part de nombrosos col·lectius i entitats que se senten desencisats amb les conseqüències socials i mediambientals de l'actual model de desenvolupament. Aquest aspecte també ha modelat el teixit associatiu de la ciutat, on es pot veure una certa bretxa entre els col·lectius més mobilitzats per la defensa dels

drets respecte a les ONGD i les entitats d'acció social de caire assistencialista.

En el context estatal, també s'estan produint canvis, particularment en la manera d'entendre la cooperació descentralitzada i és originàriament considerada com una prolongació de la cooperació dels governs centrals mimetitzant-ne les seves lògiques i instruments. Els plantejaments actuals passen per caracteritzar-la de manera molt més d'acord amb la realitat local. En el cas de Lleida, aquest mimetisme ha generat la gran contradicció de replicar els instruments i les convocatòries habituals en altres donants, tot i no poder-los dotar d'un finançament adequat, motiu pel qual aquest pla n'ha plantejat un debat per explorar una identitat pròpia de la cooperació a Lleida.

Amb aquesta finalitat, com exposarem més endavant, proposem unificar totes les convocatòries de subvencions cap a projectes impulsats per entitats en una convocatòria única per simplificar el màxim possible la tramitació burocràtica.

II. POLÍTICA MUNICIPAL DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL

L'Ajuntament de Lleida impulsa des del 1994 unes iniciatives de cooperació que en aquell moment buscaven donar suport a les comunitats dels països empobrits.

Des d'aquell any, com a institució més propera a la ciutadania, va donar resposta a la reivindicació popular de destinar el 0,7% dels pressupostos públics a iniciatives de cooperació i educació per al desenvolupament. Amb aquesta finalitat, va aprovar la creació d'una partida de 600.000 € (que representava més del 0,7% del pressupost municipal) per destinar-la a subvencionar projectes de cooperació i EpD.

El 2008, amb la unanimitat de totes les forces polítiques, es va aprovar la moció al ple de l'Ajuntament que va materialitzar el compromís de destinar l'1% del pressupost municipal a les polítiques de solidaritat i cooperació.

En el Pla Director de Cooperació al Desenvolupament 2015-2018 —“per un país compromès amb la igualtat de gènere i els drets humans”— de la Generalitat de Catalunya s'assumeix l'EGiBDH com a enfocament estratègic i articulador de la política catalana de cooperació. D'una banda, per la seva proposta relativa a un model de desenvolupament sostenible centrat en la justícia social i de gènere a través de la promoció i l'exercici dels DH, i centrat en l'atenció als drets humans de les dones (en endavant, DHD), i, de l'altra, per la centralitat assignada als processos d'enfortiment de capacitats i empoderament i participació, tan essencials per a l'apropiació democràtica dels processos de transformació social i per al ple exercici de la ciutadania global-local (glocal) fonamentada en els drets.

L'aposta catalana per l'EGiBDH a les polítiques de cooperació apuntava a l'exigència, tant del conjunt de les unitats de la Generalitat com dels ens locals actius en l'impuls de les iniciatives de cooperació, de fer un esforç cap a la implantació de l'EGiBDH.

L'Ajuntament de Lleida assumeix aquesta responsabilitat i aquest pla expressa com impulsarà la implantació de l'EGiBDH a les iniciatives de cooperació que promou.

Des dels primers passos de la política de cooperació internacional fins al desenvolupament dins el pla municipal, va ser la Regidoria de Drets Civils i Cooperació, a través del Departament de Cooperació Internacional, la que va assumir l'impuls i la coordinació a l'hora d'executar els diferents programes i projectes, tant els municipals com els proposats per les ONGD locals.

Actualment, al Departament de Cooperació hi ha adscrites dues professionals i una persona de reforç, i s'ha fet patent al llarg dels anys la necessitat d'enfortir aquest equip, i encara més ateses les propostes i els reptes que aquest pla perfila per als propers anys i la necessitat explica que aquestes persones tinguin formació en la matèria que ens ocupa i per l'èmfasi en l'enfortiment de les capacitats de totes les titularitats implicades en el treball relatiu a la cooperació internacional, pau i solidaritat, incloent-hi aquest departament, en la mesura que els principals titulars d'obligacions (TO) en promoguin l'impuls i la gestió.

El Departament de Cooperació treballa conjuntament amb la Coordinadora d'ONGD i altres Movi-

ments Solidaris de Lleida, així com amb la UDEC de la Universitat de Lleida, i ret comptes amb el Consell Mixt de Cooperació (en endavant, CMC).

L'any 2021 s'ha dedicat a la cooperació internacional una partida econòmica que va ascendir a 258.675,77 €, una xifra que suposa un 0,27% del pressupost municipal, fet que evidencia l'existència d'un clar marge de millora fins a complir el compromís, en altres temps assumit per l'Ajuntament, de l'1%, lluny també del 0,7%, que és el percentatge mínim que les Nacions Unides recomanen que es destinin a les actuacions de cooperació internacional al desenvolupament.

Cal destacar, com un èxit important d'aquest pla, materialitzat durant la fase d'elaboració, la constitució del Grup EGIBDH, el qual ha substituït la corresponsabilitat i una col·laboració estreta entre les principals titularitats implicades en l'impuls d'iniciatives de cooperació, pau i solidaritat orientades als DH i els DHD: el mateix Departament de Cooperació (TO) i la Coordinadora d'ONGD i altres Moviments Solidaris de Lleida (TR), així com la UDEC de la Universitat de Lleida (TO).

III. PER QUÈ UN PDMC ARA?

Durant l'última dècada, la política pública de cooperació de l'Ajuntament de Lleida ha vist interromput el procés de consolidació amb motiu de les crisis i les subsegüents retallades, així com per dificultats d'entesa i col·laboració entre els principals agents/titularitats locals.

Si es tenen en compte aquestes circumstàncies, segons els canvis que s'estan produint en el context internacional, així com l'assumpció de l'EGiBDH per part de la cooperació catalana i també de l'Ajuntament de Lleida, és un bon moment per impulsar un PDMC, aquest pla que haurà de servir de referència per a l'alineament de les accions de cooperació de Lleida amb els DH i l'equitat de gènere, perquè estableixi de manera clara les estratègies, els objectius i els mecanismes de seguiment i avaluació.

Així doncs, i més concretament, l'elaboració d'aquest PDMC ha permès:

- Establir el full de ruta que cal seguir durant els propers quatre anys, dotant d'un marc de referència de l'actuació municipal en matèria de cooperació, EpTS i codesenvolupament per a tots els agents rellevants a Lleida, particularment en el context actual tan canviant i que planteja nombrosos reptes per a la cooperació descentralitzada.
- Reforçar els compromisos polítics sobre les estratègies, els objectius i els recursos destinats a la cooperació, EpTS i codesenvolupament.
- Aprofundir en la reflexió sobre els trets propis del sector a escala local, cosa que ens fa diferents, i buscar la manera de potenciar allò en què tenim més avantatges comparatius i valor afegit.
- Restablir la confiança i la col·laboració fluida i corresponsable dels principals agents de cooperació internacional de Lleida, ja que aquest pla és fruit del seu treball conjunt.
- Dotar-nos d'uns objectius i uns indicadors concrets en relació amb allò que volem assolir a mitjà termini i que ens permetrà avaluar el nostre compliment i assegurar aquesta necessària transparència i rendició de comptes.

- Establir un marc per a l'avenç de la coherència de polítiques, tant a escala municipal com supralocal.
- Ajudar el personal de l'Ajuntament i la resta d'agents locals, en tant que titulars de responsabilitats (TR), a impulsar, estructurar i orientar la seva tasca de cara a la consecució dels objectius fixats.
- Finalment, les sessions participatives celebrades durant l'elaboració del pla, en què s'han temptejat propostes i recollit suggeriments, constitueixen el punt de partida per generar una predisposició favorable per a la futura apropiació del pla, no només per part de les ONGD, sinó també dels moviments socials defensors de drets, així com del teixit associatiu de la ciutat en general.

IV. COM HEM ELABORAT AQUEST PDMC?

Aquest PDMC de l'Ajuntament de Lleida succeïx al I Pla Director de Cooperació i Solidaritat de l'Ajuntament de Lleida 2013-2016. Si bé el primer pla no va ser objecte d'un procés d'avaluació strictu sensu, sí que es va produir en el moment que es va finalitzar un informe d'avaluació sintètic.

Aquest informe avaluador va assenyalar, entre les principals fragilitats en l'execució del primer pla, la manca de col·laboració i el clar deteriorament de les relacions entre les principals titularitats/agents de cooperació de Lleida.

Aquest fet ha estat determinant en la concepció de la metodologia participativa d'aquest pla. El que hem buscat és que el mateix procés de producció del pla contribuís a superar la distància i la desconfiança instaurades els anys anteriors.

Així doncs, el procés global de planificació participativa es va contemplar en dues fases i el procés del disseny del pla, en dos nivells:

4.1. EL DIAGNÒSTIC ha estat constituït per:

- **Informe Horitzó:** cap a un nou pla director. Elaborat per la UDEC de la Universitat de Lleida, va comptar amb una enquesta inicial i entrevistes telefòniques amb totes les entitats que li van donar resposta.
- **Taller d'identificació del punt de partida (01/07/21 - 4 hores).** S'hi va convidar un total de 10 entitats, i tenia com a objectiu que quedessin plasmades les principals expectatives i interessos diferenciats respecte al pla de la diversitat d'entitats de la ciutat.
- **Grup focal en línia (29/06/21 - 2 hores).** L'objectiu va ser indagar sobre la valoració del pla director anterior en la situació actual i explorar aspectes que calia considerar en el nou PDMC.
- **Entrevistes.** Se'n van realitzar un total de 5 a persones expertes en temàtiques de cooperació i/o DH, així com coneixedores de les problemàtiques del teixit associatiu de la ciutat.

4.2. Producció del pla

S'ha desenvolupat a dos nivells: un primer d'anàlisi i propostes, que després, en un segon nivell, es contrastaven a través del procés participatiu.

4.2.1. Grup EGIBDH

Format pel Departament de Cooperació de l'Ajuntament i la Coordinadora d'ONGD i altres Moviments Solidaris de Lleida, així com la UDEC de la Universitat de Lleida.

Ha funcionat com a grup motor fonamental del disseny del pla, ha protagonitzat tots els debats i ha elaborat les propostes que s'han compartit en les sessions participatives.

En total, s'han celebrat 11 sessions de treball moderades per una consultora externa (algunes en format online a causa de la pandèmia, amb una durada de 2 hores, i altres presencial, intensives i amb una durada de 5 hores).

A més, el Grup EGIBDH s'ha reunit sense la consultora per concretar i fitar les activitats del Circuit d'Enfortiment de Capacitats dels anys 2021 i 2022.

4.2.2. Procés participatiu

S'ha desenvolupat mitjançant grups focals de debat, uns espais de contrast de les propostes preliminars i avenços del pla ja treballats pel Grup EGIBDH que pretenia temptejar com eren rebudes les propostes a l'hora de recollir les aportacions i els suggeriments d'entitats (ONGD, moviments socials, entitats de codesenvolupament i d'acció social) i del personal de les diferents àrees i departaments de l'ajuntament, així com del CMC.

4.3. Aprovació i difusió del pla

L'esborrany d'aquest PDMC es va presentar al CMC el 16 de juny del 2022 i es va aprovar el juliol del 2022.

A partir d'aquell moment, es va posar en marxa el procés de difusió del pla al teixit associatiu de la ciutat i a altres àrees i departaments de l'Ajuntament, així com a la ciutadania en conjunt.

La difusió es durà a terme mitjançant presentacions de les diapositives a col·lectius específics per donar-los a conèixer les propostes clau del PDMC, així com a través de la web municipal i dels mitjans de comunicació de la ciutat.

V. ELS NOSTRES ENFOCAMENTS I PRINCIPIS

Respondre als reptes que planteja el context internacional globalitzat, així com desplegar el potencial transformador de la cooperació impulsada per l'Ajuntament de Lleida, ja sigui directament amb aliances amb altres titulars d'obligacions (TO) o bé amb l'ajut al teixit associatiu de la ciutat, requereix donar suport, consolidar i plantejar noves formes de fer, i diferents, i alhora impulsar noves mirades. És així que durant el període de vigència del pla volem posar els accents en els enfocaments següents:

5.1. EGIBDH

L'enfocament de gènere i basat en els drets humans requereix que totes les intervencions se centrin de forma intencional i sistemàtica a promocionar l'equitat de gènere i el respecte, la protecció i realització dels DH en tots els aspectes dels projectes/programes i totes les fases del cicle.

Implica una aposta ètica, política i pràctica que materialitza l'abordatge simultani dels enfocaments de gènere i de DH per aprofitar-ne les sinergies, de manera que s'enriqueixin mútuament i es complementin.

Concep el desenvolupament humà a partir d'una redefinició de la naturalesa dels problemes i dels objectius de desenvolupament, atès que posa al punt de mira en les responsabilitats i les bretxes de capacitat dels agents (titulars de drets —TD—, titulars d'obligacions —TO— i titulars de responsabilitats —TR) en un context determinat.

És l'enfocament que ens ajudarà a transitar des d'una concepció de la cooperació compartimentada en blocs nord i sud, en què el nord marca l'agenda i transfereix determinats recursos a una cooperació orientada a la realització dels DH.

L'aplicació pràctica de l'EGIBDH inspira per buscar fórmules que potenciïn la participació, l'establiment de col·laboracions i aliances, la transparència, la rendició de comptes, la mobilització social i la incidència, i criden a la convergència progressiva entre accions de cooperació, codesenvolupament i EpTS.

Entre els elements clau en l'EGiBDH, destaquen els següents:

- Vinculació directa dels seus objectius amb el reconeixement, la garantia, la protecció i la realització efectiva dels DH, i específicament amb els DHD i les nenes.
- Generació de processos transformadors de les causes estructurals de les desigualtats de gènere i de les vulneracions dels DH.
- Adopció d'una visió integral de les problemàtiques del desenvolupament tenint en compte la diversitat d'agents (titulars de drets, d'obligacions i de responsabilitats) que intervenen en la materialització dels DH.
- Protagonisme de les persones titulars de drets (TD) i la importància nuclear del seu empoderament i la seva participació efectiva i/o l'enfortiment de capacitats de la resta de titulars.
- Equitat i no-discriminació des de la perspectiva de gènere, amb especial atenció a grups exclosos, col·lectius en situació de més vulnerabilitat o potencialment vulnerables.

- Transparència i rendició de comptes: la importància de l'avaluació i el seguiment d'acord amb els DH i la igualtat de gènere.
- Treball en xarxa i aliances estratègiques entre titularitats de diversa naturalesa i localització.

5.2. Enfocament feminista decolonial i interseccional

Les desigualtats de gènere són presents a tota la societat, i les múltiples violències contra les dones, així com la vulneració dels seus drets, que es repeteixen en territoris i contextos diversos.

Som conscients que la nomenclatura de gènere és rebutjada per certs col·lectius feministes perquè s'entronca amb la seva integració al sistema de cooperació d'arrels colonials. Seguirem fent ús del terme gènere, si bé acceptem aquesta crítica i plantegem com a repte associar de manera molt més clara l'anàlisi de gènere amb l'anàlisi interseccional. Apostem per atendre totes les fonts d'opressió, i no exclusivament les associades amb el patriarcat, entenent que el

racisme, el sexisme i la classe constitueixen sistemes de dominació interrelacionats, i que és precisament aquesta conjunció variable, segons el context, la que delimita l'exercici dels DH per part de qualsevol persona i de les dones en particular.

El mateix concepte de DH és interpretat com un terme en disputa per la crítica feminista postcolonial. La idea que naixem lliures i iguals amb una sèrie de drets inalienables contradiu l'opressió que pateixen dones de diferents ètnies o classe en contextos materials diferents.

Per això, en aquest pla entenem que els DH prenen sentit únicament com a processos d'autoconsciència i confrontació de les injustícies en cada situació particular. No poden ser fruit de formulacions occidentals, sinó producte d'una reacció davant d'una experiència d'opressió patida en primera persona. D'aquí la importància que conferim que qualsevol tipus d'actuació o projecte es fonamenti en processos participatius per a la caracterització de la situació de vulneració dels drets, propiciï la col·laboració amb organitzacions locals de defensa de drets i integri components de l'EpTS com a millor via per a la conscienciació, organització i mobilització social a favor dels DH.

5.3. Global-local

En un context de globalització i interdependència, proliferen els desafiaments i els reptes comuns a tot el planeta, cosa que exigeix una articulació més àmplia entre els processos de vulneració de drets que es produeixen en una realitat propera i les dinàmiques estructurals globals. Durant la vigència d'aquest pla, volem impulsar una connexió més gran entre les realitats i la situació dels drets en l'àmbit de Lleida, amb les de Catalunya, estatals i internacionals. Això ho concebem com a element clau per trencar amb el binomi tradicional nord-sud, i també per propiciar una integració i uns alineament estratègic entre les accions de cooperació i codesenvolupament amb l'EpTS per posar en contacte moviments de defensa de drets de diferents llocs del món i impulsar campanyes globals arrelades a les circumstàncies locals.

5.4. Sostenibilitat

Entenem la sostenibilitat com una vida digna en el present, però sense posar en risc la capacitat que les noves generacions també puguin viure amb dignitat en el futur.

Som conscients que l'exercici dels drets està indissolublement unit a l'ús responsable dels recursos disponibles. El dret a una vida digna l'entenen en el context de la interrelació de les vides de les persones. No només ens fixem en l'ús responsable dels recursos i l'impacte sobre el medi ambient en el present, sinó també en el futur.

La responsabilitat municipal pel que fa a aquest fet és important. A les ciutats, es produeixen més del 70% de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle i es consumeix el 80% de l'energia: no es pot aspirar a fer front a l'emergència climàtica sense la participació de les autoritats locals.

En aquest sentit, l'acció de la política pública municipal també és clau per revertir les desigualtats en el context urbà, i reduir les bretxes socials implica reforçar el sentiment col·lectiu del bé comú i vincular-lo a la preservació dels ecosistemes naturals, la moderació del consum de recursos naturals (aigua, energia, etc.) i la mitigació del canvi climàtic.

Els efectes de l'emergència climàtica no n'entenen, de fronteres ni límits administratius, i arriben a tot arreu. Per afrontar-los, es requereixen accions globals i locals alhora, així com assumir responsabilitat sobre tots els agents/titularitats

[administracions a tots els nivells, ONGD, moviments socials, entitats d'acció social, sindicats, el món], acadèmics i de recerca, mitjans de comunicació, centres escolars, etc.

A l'Ajuntament de Lleida, en tant que titulars d'obligacions (T0), assumim el nostre paper, i en aquest sentit, interpretem aquest PDMC com una oportunitat per treballar de manera coordinada amb les actuacions de diverses àrees municipals a favor de la sostenibilitat i per incentivar la generació de consciència i mobilització social quant a les vulneracions de drets en el marc de l'emergència climàtica.

5.5. Alineament crític amb els objectius de desenvolupament sostenible

L'enfocament de la sostenibilitat va quedar reflectit a l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible, que pretén impulsar la sostenibilitat en els seus plantejaments per confrontar la pobresa, assegurar la prosperitat per a totes les persones i protegir el planeta.

Si bé es va intentar que els DH fossin al centre de l'Agenda 2030, el resultat final va acabar sent

ambivalent. La pretensió va ser que els ODS se sustentessin en el marc internacional dels DH, però no va quedar plasmat així de forma explícita. Alguns estats es van mostrar molt poc inclinats a utilitzar el llenguatge dels DH, fins al punt que diversos temes consensuats internacionalment des de fa anys es van considerar polèmics, com ara el dret al desenvolupament, els drets sexuals i reproductius i la no-discriminació per motius d'orientació sexual o identitat de gènere.

Malgrat tot, sí que és cert que una mirada als ODS revela que abasten amplis aspectes de DH, inclosos els drets econòmics, civils, culturals, polítics i socials, així com els coneguts com a “col·lectius de tercera generació”, com ara el dret a gaudir d'un medi ambient sa. De fet, molts dels ODS estan formulats de manera que reflecteixen les disposicions de les deu principals convencions internacionals dels DH.

Respecte a la igualtat de gènere, els ODS també resulten ambivalents. Si bé es va reconèixer un objectiu específic, l'ODS 5, “Aconseguir la igualtat entre els gèneres i empoderar totes les dones i nenes”, la consideració de l'enfocament de gènere és incompleta. No es pot entendre l'acció climàtica sense associar-la amb les violències

masclistes, ni la salut sense tenir en compte l'autonomia física i sexual de les dones, el treball decent i el creixement econòmic sense fer cas de la crisi global de cures i la divisió sexual del treball, etc.

De manera específica, ens preocupa que l'Agenda 2030 sigui de compliment voluntari per als països, mentre que les convencions i els pactes internacionals de DH són, per contra, instruments vinculants del dret internacional.

Dit això, valorem que és probable que els ODS tinguin més incidència en el disseny de les polítiques públiques que els tractats internacionals de DH, motiu pel qual aquest pla s'hi alinearà críticament i buscarà en el seu desplegament les sinergies entre tots dos.

Aquesta alineació crítica es materialitzarà, d'una banda, a través de la valoració positiva a les convocatòries de finançament de les actuacions i els projectes que, en el marc de l'EGiBDH, estableixin una connexió clara amb els ODS a què contribueixen i, de l'altra, com a element de discussió que cal tenir en compte en les tasques de coordinació del PDMC amb els plans d'altres departaments municipals.

5.6. Flexibilitat

Som conscients de les nostres limitacions i sabem que els nostres recursos no ens permeten desenvolupar multitud d'instruments o modalitats que potser sí que altres donants poden, motiu pel qual ens volem centrar a crear les condicions perquè des de Lleida se superin enfocaments assistencialistes i s'orientin les accions de cooperació, codesenvolupament i EpTS a la promoció dels DH i l'equitat de gènere.

Això ens imposa que al llarg de la vigència del pla haurem d'anar aprenent de les dificultats que ens plantegi la implantació de l'EGiBDH. Però per avançar cap a una simplicitat més àmplia, fem la proposta d'unificar les convocatòries en un únic instrument (com explicarem més endavant).

A banda d'aquest canvi, també volem que les ONGD tinguin menys restriccions a l'hora de plantejar la feina més enllà del requeriment d'orientar-lo cap als DH.

L'EGiBDH relativitza la importància tradicional que es concedeix a les prioritats geogràfica i sectorial. Les accions que pot impulsar un ajuntament com el nostre no tindran un impacte

substancial quant al desenvolupament en cap país o àrea geogràfica. Per això, a l'hora de definir prioritats, en lloc d'utilitzar l'Índex de Desenvolupament Humà (en endavant, IDH), perquè sabem que hi ha països amb un IDH mitjà-alt amb col·lectius de persones empobrides i, per tant, que experimenten vulneracions múltiples de drets. Per aquest motiu, preferim posar l'accent en la identificació de les intervencions, de manera que qualsevol intervenció, amb una bona anàlisi i interpretació de les vulneracions de drets en un context determinat, pugui optar a finançament.

Volem donar suport a actuacions que tinguin com a protagonistes els col·lectius en situació de més vulnerabilitat en termes de drets sense pressionar les ONGD o un altre tipus d'entitats a treballar en àrees geogràfiques determinades.

Quant als sectors, aquest pla tampoc vol establir prioritats, però malgrat això, sí que hi ha un clar interès municipal per donar suport a accions i projectes en què els objectius siguin la promoció i la garantia dels DH, els DHD i el seu empoderament, les vides lliures de violències, els drets sexuals i reproductius, el desmantellament de qualsevol forma de discriminació per motiu de gènere o diversitat sexual, la conscienciació

sobre els drets i la participació i la incidència social de reclamació de drets, així com accions que promoguin la sostenibilitat econòmica i social i confrontin les crisis climàtiques.

5.7. Coherència de polítiques per al desenvolupament

Les nostres limitacions són també una oportunitat, si som capaços de coordinar esforços, tant amb altres àrees municipals com amb agents supralocals, particularment en l'àmbit català.

El concepte coherència de polítiques per al desenvolupament (en endavant, CPD) es fonamenta en la idea que la política de cooperació per si sola té un impacte limitat a la transformació global que implica el desenvolupament humà orientat a la consecució dels DH. Aquesta idea apunta que el conjunt de les accions d'una institució, en aquest cas l'ajuntament, consideri la realització dels drets i la promoció de l'equitat de gènere com una prioritat de qualsevol política pública. Aquesta integralitat té dos vessants: d'una banda, cal considerar —i intentar limitar— l'impacte negatiu potencial d'altres línies d'actuació, i, de l'altra, cercar una coordinació entre la política de cooperació i altres polítiques

perquè aquestes també estiguin alienades amb els objectius de desenvolupament humà equitatiu i sostenible i la lluita contra la pobresa.

Ens enfrontem, doncs, al repte de promoure una política municipal que garanteixi una vida digna i els drets de totes les persones. Entenem que no és una tasca d'un únic nivell ni d'un sol departament, sinó que obliga a mantenir una coordinació eficaç i eficient centrada en la transformació social mitjançant l'accés als béns públics, la governança democràtica i la política pública que situï les persones al centre de la presa de decisions. Som conscients, a més, que ho hem de fer des d'una perspectiva global, des de la consideració de les interdependències dels drets de les persones al Sud i al Nord Globals, la qual cosa ens portarà a potenciar la integració entre el treball de cooperació i el d'EpTS.

Pel que fa al context català, volem posar el focus en el fet que des de fa més de cinc anys cap ONGD de Lleida no ha estat capaç d'accedir als fons de les convocatòries de l'ACCD, una circumstància que ha restat oportunitats d'aprenentatge a les entitats del territori i alhora n'ha debilitat les estructures, atès que són molt poques les que disposen d'alguna persona remunerada.

En aquest sentit, aquest PDMC prioritza la importància que agents/titularitats de Lleida, tant T0 com TR, prenguin part en les principals instàncies de participació, debat i decisió, perquè des d'un treball de base local puguem propiciar una demanda col·lectiva que entronqui amb la Política Catalana de Cooperació al Desenvolupament (com a T0), amb la finalitat de fer-la més inclusiva per a les diferents titularitats existents a Lleida.

A escala municipal, aquest pla pretén identificar en primera instància què estan fent altres departaments de l'ajuntament en relació amb els drets, de manera que el Departament de Cooperació pugui identificar possibilitats de col·laboració i els convidi a iniciatives concretes per a una execució conjunta.

5.8. Proximitat i transparència

El fet de ser un donant petit, per comparació amb altres, tant a escala estatal com catalana, planteja també alguns avantatges.

En concret, permet que les que estem involucrades en el sector de la cooperació i les que ho estan en col·lectius de reivindicació de DH, sin-

dicats, mitjans de comunicació, etc. ens coneguem personalment, i això ens duu a mantenir una comunicació i un tracte estrets i fluids més enllà dels formalismes i protocols impersonals que imperen en altres contextos.

En el curs d'aquest PDMC, volem aprofitar aquest avantatge comparatiu per poder coordinar molt més els nostres esforços perquè cada entitat pugui contribuir a la realització dels DH i a l'equitat de gènere.

Accions transversals a tot el pla:

- Incentivar la col·laboració entre entitats socials d'índole diversa, pròpiament del sector de cooperació o alienes, perquè puguin enriquir-se entre elles des de la diversitat de dinàmiques de treball, experiències i metodologies, i fer-ho, a més, en termes d'horitzontalitat i cercant la reorientació del seu treball envers la promoció dels DH i l'equitat de gènere.
- Facilitar espais i eines per enfortir capacitats de totes les titularitats del territori en termes d'EGiBDH mitjançant l'impuls del Circuit d'Enfortiment de Capacitats EGiBDH.

VI. CAP ON VOLEM AVANÇAR?

6.1. Què volem fer?

El PDMC té com a objectiu impulsar, acompanyar i desenvolupar la solidaritat de la ciutadania de Lleida i alhora el seu compromís en la defensa dels DH i la justícia de gènere en un món globalitzat.

Volem, doncs, centrar-nos de forma especial en el suport al teixit associatiu de la nostra ciutat, tant a entitats de cooperació com a d'altres que treballen en la defensa i la consecució dels DH, o que poden contribuir a ser respectats.

A través de la focalització dels DH, volem atraure entitats tradicionalment distanciades de la cooperació perquè col·laborin i intercanviïn experiències amb ONGD per generar aprenentatge i trobar cursos d'acció idonis per confrontar les vulneracions de drets i propiciar, per tant, treballar temes de més interès per a persones joves i així facilitar també un cert relleu generacional a les ONGD.

Aprofitant la nostra proximitat, confiança i contacte directe amb la ciutadania, volem afavorir que aquesta solidaritat i compromís s'entenguin com a assumpció de corresponsabilitat de les diferents titularitats/agents de la nostra ciutat.

Amb això, volem la millora de la qualitat de la cooperació impulsada des de Lleida perquè superi enfocaments assistencialistes, en promogui la participació, eviti incórrer en qualsevol tipus de discriminació i guanyi en termes de transparència i rendició de comptes.

Així mateix, des d'aquest PDMC volem estimular un marc de col·laboració continuat entre el teixit associatiu de Lleida contemplat en la seva diversitat, i també ens volem coordinar amb altres administracions catalanes, com l'ACCD, la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament (en endavant, DGCD) i el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (en endavant, FCCD).

6.2. A què aspirem?

Ens agradaria que quan finalitzi la vigència d'aquest pla les accions de cooperació impulsades des de la ciutat de Lleida hagin guanyat en qualitat per avançar en la reclamació dels drets

allà on s'estiguin vulnerant i que contribueixin a la seva realització a través de col·laboracions.

A més, aspirem que la nostra ciutadania sigui més conscient dels seus drets i dels problemes globals, i que s'activi contra les vulneracions de drets a qualsevol lloc del món.

També aspirem que aquest pla propiciï la integració del treball de cooperació i del de l'EpTS i que se'n tinguin en compte les sinergies i complementarietats per contribuir conjuntament a la conscienciació dels drets, a la mobilització social i a la incidència per a la seva reclamació.

Pel que fa als titulars de responsabilitats (TR), esperem que d'aquí a quatre anys comptar amb:

- Unes entitats crítiques motivades per canviar els seus enfocaments, maneres de treballar i tipologia de projectes.
- Un teixit associatiu amb capacitats enfortides que treballi en xarxa, capaç d'identificar i participar en lluites compartides pels DH i promoure l'equitat de gènere en què se senten participants persones joves.

- Un teixit associatiu crític amb el sistema tradicional de cooperació que ha aconseguit atreure altres agents/titulars de responsabilitat i buscar complementarietats per contribuir conjuntament a la realització dels DH.

6.3. Les nostres línies estratègiques

Històricament, la cooperació catalana ha distingit tres línies estratègiques principals: cooperació per al desenvolupament, Educació per al Desenvolupament (EpD) i AH.

L'Ajuntament de Lleida ha mantingut aquestes línies, tot i que s'ha distingit per la importància que ha confegit al codesenvolupament dins la línia de cooperació.

Actualment, el marc de l'EGiBDH requereix particularment una articulació molt més gran en aquestes línies. D'aquesta manera, es planteja la necessitat que el treball de cooperació incorpori elements de recerca, mobilització social i incidència. L'acció humanitària ha d'incorporar elements que fins ara es consideraven propis de la cooperació, transcendir el focus de les necessitats i orientar les actuacions cap als drets. Per la seva banda, l'EpTS haurà de tenir molt més

present la visió global-local/glocal amb la finalitat de tenir en compte actuacions que no només se centrin a l'entorn immediat, sinó que busquin establir col·laboracions i aliances en altres llocs i països.

6.3.1 . Cooperació internacional

Entenem la cooperació no només com una manifestació de la solidaritat amb altres comunitats del món, sinó com l'assumpció de corresponsabilitat com a titulars d'obligacions (TO) o titulars de responsabilitats (TR), en un món globalitzat i interdependent en què s'estan ampliant les bretxes de desigualtat, s'incrementa la pobresa i, per tant, les vulneracions de DH al nord i al sud globals.

En coherència amb el desplegament de l'EGiBDH, els projectes de cooperació hauran de prestar especial atenció, en primer lloc, al context dels col·lectius en situació de més vulnerabilitat, què passa amb els seus drets i, en cas que no s'estiguin complint, per què. I tot això a través de la participació que genera consciència de drets i necessitat d'exigir-los.

En segon lloc, s'hauran d'identificar els agents que, des del punt de vista de les seves responsabilitats respecte a la realització dels drets, in-

terpretarem com a titulars de drets (TD), titulars d'obligacions (TO) i titulars de responsabilitats (TR), i analitzarem quina és la seva implicació en la situació actual dels drets: si els vulneren, els respecten o els protegeixen adequadament o, si poguessin contribuir a la seva realització però no ho fan perquè no tenen les capacitats necessàries. Les intervencions buscaran potenciar aquestes capacitats i afavorir espais de col·laboració i/o aliances estratègiques entre diferents titularitats.

Pel que fa a aquells que estan experimentant les vulneracions de drets, titulars de drets (TD), es treballarà en termes d'empoderament social amb metodologies participatives per afavorir l'organització col·lectiva de cara a prendre'n consciència, que es mobilitzin i incideixin a favor dels drets.

És clau que les iniciatives i/o projectes de cooperació integrin i facin seves metodologies de treball que fins ara s'entien com a pròpies de l'educació (sensibilització, formació, investigació, mobilització social i incidència), i que ho facin, a més, sense imposar visions occidentals, buscant les interpretacions locals relatives als drets i sense acceptar en cap cas argumentacions culturals justificadores de la seva vulneració.

6.3.2. Educació per a la Transformació Social

El concepte, contingut, abast i enfocament de la que va ser EpD, que ara concebem com a EpTS, ha anat evolucionant des de la seva interpretació a partir de la caritat i l'assistencialisme, passant per enfocaments desenvolupistes i solidaris crítics, fins al compromís actual de l'Ajuntament de Lleida, que posa l'accent en els seus impactes emancipadors i de transformació social en clau de DH i equitat de gènere.

Entenem que l'EPTS és crucial per generar el pensament crític de la ciutadania i la conscienciació relativa a les desigualtats de gènere i als drets, així com el compromís individual i col·lectiu respecte a la reclamació i defensa.

Aquest pla fa que es concebi com una eina capaç de connectar les experiències de vulneració de drets a Lleida amb les que es donen en altres llocs, vincular realitats locals amb globals i contribuir a la identificació d'estratègies i oportunitats de col·laboració entre col·lectius i organitzacions diverses.

A banda, en el marc de l'EGiBDH, l'EpTS adquireix una gran rellevància de cara a enfortir capaci-

tats de totes les titularitats (en endavant, TO, TR i TD) perquè puguin complir les seves obligacions i responsabilitats respecte als DH.

Aquesta concepció requereix de canvis en les entitats que impulsen accions d'EpTS en termes que mostrin una visió més global i estratègica en la seva feina a través de la combinació adequada de les dimensions de sensibilització, formació, investigació, mobilització social i incidència, uns canvis que són un gran repte des del punt de vista de la fragilitat de les capacitats de les entitats de Lleida implicades en accions d'EpTS. És per això que el PDMC proposa com a novetat impulsar el Circuit d'Enfortiment de Capacitats a EGiBDH.

Què és el Circuit d'Enfortiment de Capacitats?

Es tracta d'un procés d'acompanyament a les entitats de Lleida, tant de cooperació, codesenvolupament i EpTS com d'altres d'alienes al sector cooperació, que vol donar-los suport perquè identifiquin quin pot ser el seu paper en la promoció dels DH i l'equitat de gènere i perquè adquireixin la capacitat tècnica per desenvolupar projectes en aquest sentit. Inclourà diferents

accions (formació, assessorament, col·laboració, etc.) al llarg de tots els anys de vigència del PDMC.

Del desplegament, se'n responsabilitza el Grup EGIBDH, constituït pel Departament de Cooperació Municipal, la UDEC de la Universitat de Lleida i la Coordinadora d'ONGD i altres Moviments Socials de Lleida.

Es durà a terme mitjançant la generació d'espais i relacions perquè les entitats:

- Compranguin com poden contribuir a la consecució dels DH i la promoció de l'equitat de gènere.
- Intercanviïn experiències amb altres moviments defensors de drets i agents aliats al sector de la cooperació.
- Es familiaritzin amb metodologies de treball, disseny d'actuacions i projectes d'acord amb l'EGIBDH.

6.3.3. Codesenvolupament

Durant els darrers 15 anys, a la ciutat de Lleida s'ha anat consolidant un model de codesenvolupament considerat com a referent a Catalunya i

a l'Estat espanyol. Entre els elements característics, destaquen la conformació de grups mixtos interculturals responsables del disseny dels projectes i la demanda continuada de formacions per formular projectes d'acord amb els requisits de les subvencions públiques.

Som conscients que l'adopció de l'EGIBDH suposa un repte considerable per als projectes de codesenvolupament, perquè requereix deixar de percebre'ls en termes assistencialistes i incentivar que posin l'accent en la conscienciació, la mobilització social i la incidència perquè els drets es compleixin tant als països receptors de les persones migrades com als països d'origen.

Per superar aquest repte, és especialment d'utilitat el Circuit d'Enfortiment de Capacitats en EGIBDH, que acompanyarà les entitats perquè entenguin millor com treballar des de l'enfocament integrat.

Al món actual, les migracions, els desplaçaments forçats i l'asil i/o refugi s'han constituït com a reptes globals íntimament associats amb els drets. En el marc de l'Estat espanyol i el català, les persones migrades i les refugiades han de fer front a situacions de gran desprotecció i de vulneració dels seus drets. En el context de

Lleida, aquest és un tema de gran vigència que requereix de la col·laboració entre diferents titularitats per promoure la conscienciació i l'assumpció d'obligacions.

En aquest pla es vol donar cabuda a aquest tipus d'actuacions en la convocatòria de cooperació orientada als drets humans i als drets humans de les dones, i es posarà l'accent en el treball que hi ha darrere la conscienciació social, la mobilització i la incidència.

6.3.4. Acció humanitària

La cooperació catalana entén l'acció humanitària (en endavant, AH) com les actuacions d'ajuda que tenen com a finalitat l'assistència i la protecció de les víctimes de crisis humanitàries provocades per causes d'origen natural o humà i orientades a alleujar el patiment, garantir la subsistència, protegir els drets fonamentals i defensar-ne la dignitat. La veritat és que des dels anys 80 del segle passat s'ha produït una revisió profunda de l'assistencialisme que havia caracteritzat l'AH. En aquest pla, es pretén donar suport, en concordança amb l'EGiBDH, a la superació del mer assistencialisme i concebre l'AH com un dret de les víctimes reenfocant el treball

humanitari cap a l'enfortiment de les capacitats de les persones TD per a l'exigibilitat dels seus drets i de TO perquè assumeixin la seva obligació de garantir-los-hi. També es vol potenciar la incorporació de l'anàlisi de gènere en les intervencions d'AH amb la constatació que les crisis humanitàries tenen impactes diferenciats per a dones i homes contemplats en la seva diversitat (considerant l'enfocament interseccional).

Amb motiu d'aquest pla, volem donar resposta als reptes i les particularitats del treball d'AH a Lleida. D'una banda, el fet que el comitè d'emergències municipal no es convoqui i, a més, tenint en compte les dificultats burocràtiques que impedeixen a l'Ajuntament donar resposta a iniciatives d'AH en la fase d'emergència, i, de l'altra, atesa la idiosincràsia generalitzada dels projectes proposats des de les entitats de la ciutat que se centren més en la fase de prevenció i de construcció de pau i empoderament de víctimes, així com en campanyes de testimoniatge, denúncia i incidència, proposem que aquest tipus de projectes s'integrin a la convocatòria general de cooperació al desenvolupament.

6.4. Elements transversals a les línies estratègiques

Des d'aquesta visió d'articulació i progressiva integració de les línies estratègiques, les contemplem totes com a elements transversals:

- Superar la noció de transferència de recursos per a la lluita contra la pobresa i entendre que aquesta lluita passa per la conscienciació, la mobilització i la incidència en pro dels drets que s'estan vulnerant.
- Revitalitzar el pes dels processos participatius en totes les actuacions, així com la col·laboració entre diferents tipus d'entitats i titularitats.
- Trencar amb la noció tan arrelada en enfocaments de necessitats relatives a la distinció entre donant-receptor i posar el focus en la col·laboració entre diferents titularitats.
- Fomentar la col·laboració i les aliances estratègiques entre entitats i titularitats des d'una perspectiva global.
- Tenir en compte les diferents capacitats dels agents/titularitats i desenvolupar-les de manera que es puguin complir d'acord amb les seves responsabilitats i obligacions respectives.
- Abandonar formes de treball fonamentades en lògiques verticals, d'herència colonialista, i propiciar una horitzontalitat molt més gran a través de l'aprenentatge mutu.

VII. AMB QUI VOLEM ANAR DE LA MÀ?

Orientar el treball de cooperació en la defensa dels DH posa al punt de mira, d'una banda, la manera com les diferents titularitats (TD, TR, TO) assumeixen les seves responsabilitats, i, de l'altra, exigeix l'establiment de col·laboracions i aliances estratègiques per donar resposta a la interdependència de les vulneracions de drets al fet que moltes vegades les vulneracions d'un dret venen perquè també se n'estan vulnerant d'altres.

En aquest sentit, l'EGiBDH requereix fomentar molt més la col·laboració entre entitats (TR) i entre titularitats diferents (TR, TO) i contemplar nous agents/titularitats, la contribució dels quals serà necessària per a la realització dels DH.

Així mateix, és clau treballar la coordinació i la coherència de polítiques entre diferents regidories del mateix Ajuntament.

7.1. Nivell local

7.1.1. Altres conselleries de l'Ajuntament

Es tracta d'afavorir que els diferents departaments municipals, en què el seu treball va associat amb la realització dels DH, l'alineïn tasques amb l'EGiBDH i amb aquest PDMC:

- En aquest sentit, en el marc del pla, el Departament de Cooperació convidarà altres departaments municipals durant els processos de planificació anual, entre altres de possibles: Serveis Socials, Joventut, Educació, Medi Ambient, Comerç i Consum Solidari, Drets Civils, Feminismes, etc.
- CMC (TR): com a fòrum per debatre i aplegar veus d'ONGD, equip tècnic de cooperació de l'Ajuntament i grups polítics.

7.1.2. Titularitats d'obligacions de Lleida

Universitat de Lleida

Específicament la Unitat de Cooperació, en el seu paper de contribuir al coneixement dels drets i el seu sistema de protecció internacional, a més

de les seves aportacions a través de la investigació sobre la situació dels drets. Formarà part del Grup EGIBDH i serà un dels agents impulsors del Circuit d'Enfortiment de Capacitats EGIBDH.

7.1.3. Titularitats de responsabilitat de Lleida

Coordinadora d'ONGD i aMS

En el seu doble rol com a plataforma representativa, de difusió d'informació, de suport de tota mena i de mobilització social i incidència en pro dels DH i els DHD. Integrant del Grup EGIBDH i coimpulsora del Circuit d'Enfortiment de Capacitats EGIBDH.

Aquest pla pretén crear ponts i propiciar espais de trobada que permetin compartir la seva experiència acumulada en clau de defensa dels DH. En concret, vol ampliar i diversificar les entitats que se sentin interpellades pel treball de cooperació, pau i solidaritat per propiciar col·laboracions entre organitzacions amb àmplia experiència a Lleida en les tasques relacionades amb els DH, els DHD i la sostenibilitat.

Si fins ara el més habitual era col·laborar amb entitats del mateix sector que impulsaven pro-

jectes de caire similar, avui dia es busca propiciar una col·laboració més estreta entre les entitats que treballen en cooperació (ONGD) amb les que treballen en educació i amb les implicades en la defensa dels DH i amb les d'acció social:

- ONGD de Lleida: històricament, el principal agent de cooperació i generació de la ciutadania compromesa i crítica.
- Entitats d'acció social: es tracta d'organitzacions amb llarga trajectòria centrada en temàtiques relacionades amb vulneracions de drets. S'hi vol col·laborar per generar aprenentatge mutu perquè comparteixin la seva àmplia experiència i coneixement de la realitat de les vulneracions de drets a Lleida i donar-los suport en la superació de l'enfocament de necessitats.

7.1.4. Titularitats de responsabilitat amb un significat especial en el PDMC

- Mitjans de comunicació: concebem que hi ha una relació positiva entre DH i mitjans de comunicació, ja que poden jugar un paper mediador entre la ciutadania i el compliment dels seus drets.

- Ens interessa enfortir la col·laboració del teixit associatiu amb els mitjans de comunicació, atesa la seva capacitat de sensibilitzar l'opinió pública, contribuir a la conscienciació social i difondre les vulneracions i les reivindicacions relatives als drets. Així mateix, són eines útils per vehicular campanyes d'incidència sobre els poders públics com a titulars d'obligacions [TO]. Amb aquesta finalitat, es contemplarà també en termes estratègics l'enfortiment de les seves capacitats en EGIBDH.
- Centres educatius: són molts els centres que s'han mostrat històricament actius en la promoció d'activitats i campanyes de reivindicació respecte als DH i els DHD. En el curs d'aquest pla volem prestar-los una atenció especial per la seva capacitat d'incidir en la conscienciació i mobilització en pro dels DH i dels DHD. Així mateix, ens sembla interessant incentivar la implantació de metodologies participatives, tant en l'educació formal com no formal, amb èmfasi en la generació d'aquesta conscienciació.
- Per a l'enfocament EGIBDH, aquests centres cobren un protagonisme renovat per la seva potencialitat a l'hora d'incidir en la promoció i la garantia dels DH. En aquest pla, ens inte-

ressa de manera especial que orientin el seu treball cap a una perspectiva global i connectin les vulneracions entre les vulneracions de drets a diferents indrets del món amb la realitat de la ciutat de Lleida.

7.2. Nivell supralocal

7.2.1. Titularitats d'obligacions a Catalunya

Durant aquest pla, volem propiciar que es conegui i es valori més la tasca en pro dels drets i l'equitat de gènere que fem a Lleida, i la feina que volem impulsar per millorar-la, a més d'incidir perquè la política pública de cooperació catalana tingui en compte les nostres particularitats per contribuir així als objectius, motiu pel qual volem estrènyer vincles i col·laboracions amb:

- DGCD: com a responsable d'impulsar i avaluar la política catalana de cooperació i impulsora de l'enfocament EGIBDH al Pla Director de Cooperació Catalana, així com d'impulsar la col·laboració amb les administracions municipals en la promoció de la pau i dels DH.

- ACCD: és responsable de gestionar les polítiques de cooperació al desenvolupament. És clau aportar-hi recursos perquè s'avanci a Lleida en la implantació de l'EGiBDH. Compta amb una convocatòria de subvencions per a l'enfortiment de capacitats del teixit associatiu de Lleida, però en el curs d'aquest pla se'n vol reforçar la col·laboració perquè entitats de Lleida accedeixin a la convocatòria de subvencions general per a totes les ONGD catalanes.
- Consell Català de Cooperació: com a òrgan de consulta i de participació de la cooperació catalana al desenvolupament. En el marc d'aquest pla, s'animarà que diferents titularitats de la ciutat hi prenguin part i facin propostes per millorar les actuacions de cooperació des de la seva experiència.

7.2.2. Titularitats de responsabilitats a Catalunya

- Coordinadores d'ONGD dels diferents territoris catalans. En el marc d'aquest pla, volem fomentar la col·laboració entre les entitats sòcies amb iniciatives impulsades des de Lleida de cara a un enriquiment mutu en l'aplicació de l'EGiBDH.

- FCCD: és una organització de la qual formen part titulars d'obligacions (T0), com ara ajuntaments, diputacions i consells comarcals, entre d'altres. Creiem que el seu paper pot ser important en termes d'enfortiment de les capacitats de totes les titularitats, inclouent-hi el personal de l'Ajuntament de Lleida, així com un espai de coordinació de les actuacions de diversos municipis amb motiu de crisis humanitàries.

7.2.3. Sud Global

En aquest sentit, destaquen les entitats locals del Sud Global que coimpulsen iniciatives amb entitats de Lleida, i amb aquest pla es pretén que deixin definitivament de ser percebudes com a entitats receptores d'ajuda i passin a ser promotores de processos participatius en pro de la conscienciació en drets, la mobilització social i la incidència des d'una perspectiva glocal que uneixi allò global amb allò local en termes de "pensar globalment per actuar localment".

Així mateix, volem ampliar l'espectre de les tradicionalment concebudes com a entitats sòcies per incloure-hi, de manera similar a com ho

farem en el context de Lleida, altres titulars de responsabilitats —TR— (moviments socials, justícia ambiental, organitzacions defensores de DHD, mitjans de comunicació, etc.). Serà d'especial interès donar-los suport en la realització d'Informes Ombra de seguiment crític de les polítiques públiques respecte als seus impactes sobre els DH i l'equitat de gènere, i serà també significatiu implicar les universitats locals en

l'anàlisi sobre la situació dels drets, impulsar investigacions que aclareixin la disponibilitat, l'accessibilitat, l'acceptabilitat, l'assequibilitat, etc., i estudiar els impactes de les polítiques públiques en relació amb els drets.

VIII. OBJECTIUS DEL PDMC

Aquest PDMC el concebem com una eina marc que estableix les línies mestres que regiran la política municipal de Lleida en matèria de cooperació durant els propers 4 anys.

En essència, el que volem és crear les condicions per generar processos de transformació social a través de l'exercici dels DH.

Som conscients que es tracta d'un repte important, i és per això que invertim els esforços necessaris per fer-ho possible. Suposarà un ingent treball d'enfortiment de capacitats a titulars de responsabilitats (TR) i a titulars d'obligacions (TO) i un impuls de processos de conscienciació i empoderament de les persones que experimentin vulneracions de drets.

En concret, el pla es planteja 1 objectiu general i 6 d'estratègics.

Objectiu general

OG: millorar la qualitat transformadora de les accions de cooperació mitjançant la superació d'enfocaments de necessitats i assistencialistes, i fomentar-ne l'orientació cap a la realització dels drets humans i la promoció de l'equitat de gènere.

Objectius estratègics amb els respectius objectius específics

OE1. Promoure accions de cooperació transformadores, orientades als drets, amb perspectiva global-local (glocal) i més sostenibles

- Impulsar que els projectes finançats per l'Ajuntament s'orientin al reconeixement, la protecció, la realització i l'exercici efectiu dels DH i dels DHD.

- Impulsar que els projectes finançats per l'Ajuntament plantegin les seves actuacions tenint en compte les diferents titularitats implicades en la situació dels drets.
- Potenciar que els projectes de cooperació integrin actuacions que facin referència a la conscienciació de DH, DHD, justícia ambiental i climàtica, mobilització social i incidència.
- Potenciar processos participatius en les actuacions de les ONGD i les entitats amb les quals col·laborin.
- Potenciar l'establiment d'aliances, col·laboracions i treball en xarxa entre ONGD i entitats d'altres sectors socials.
- Promoure el protagonisme d'agents/titularitats del Sud Global i assegurar que les seves experiències i coneixements són el punt de partida de les actuacions de cooperació.
- Fomentar la incorporació dels mitjans de comunicació quant a exigència de drets.
- Afavorir que els projectes de cooperació estableixin col·laboracions amb titularitats locals, com ara universitats, moviments so-

cials, organitzacions feministes, organitzacions de justícia ambiental i climàtica, mitjans comunicació, etc.

- Potenciar l'aproximació a la cooperació orientada als DH i l'equitat de gènere d'agents/TR que fins ara no se n'havien sentit interpel·lats.

OE2. Reafirmar la importància i el paper clau de l'EpTS per a la conscienciació crítica sobre els drets i l'assumpció de responsabilitats i obligacions de les diferents titularitats.

- Reforçar la complementarietat estratègica entre accions de sensibilització, formació, recerca, mobilització social i incidència en pro dels drets i promoure l'equitat de gènere en els projectes d'EpTS.
- Ampliar l'EpTS per enfortir les capacitats dels titulars de drets (TD), dels titulars de responsabilitats (TR) i/o dels titulars d'obligacions (TO).

- Afavorir col·laboracions entre ONGD i entitats socials de Lleida i del Sud Global (perspectiva “glocal”).
- Promoure que agents de l’educació formal i no formal col·laborin amb ONGD i altres entitats socials de cara a conscienciar en drets.
- Potenciar la col·laboració entre ONG i entitats d’acció social i plataformes socials de defensa dels DH, concretament, dels DHD.
- Augmentar la implicació dels mitjans de comunicació en el llançament de campanyes per informar sobre la vulneració de drets i l’exigència de complir-los.
- Facilitar col·laboracions entre el teixit associatiu de Lleida amb la UdL quant a formació, recerca i/o observatoris de seguiment de DHD i de DHD.
- Implicar col·lectius joves en iniciatives d’EpTS.

OE3. Enfortir les capacitats de tots els agents/titularitats implicats en el treball de cooperació per a la transformació social a través dels drets i la promoció de l’equitat de gènere.

- Potenciar el desplegament anual del circuit d’enfortiment de capacitats en relació amb l’EGiBDH en funció de les demandes de les entitats de Lleida i de l’anàlisi de les bretxes de capacitat identificades de diferents titularitats.
- Reforçar les capacitats dels diferents departaments municipals implicats en les tasques de promoció de drets, equitat de gènere i sostenibilitat.
- Potenciar les capacitats dels mitjans de comunicació en l’EGiBDH perquè contribueixin de forma efectiva a difondre la informació sobre la vulneració dels drets i campanyes per a la seva demanda.
- Prioritzar l’enfortiment de les capacitats dels col·lectius migrats perquè treballin en pro de la conscienciació i la reivindicació de drets.
- Potenciar l’empoderament de dones migrades sobre els DH.

OE4. Incrementar la diversitat del teixit associatiu/titularitats de responsabilitats implicades en treball de cooperació i EpTS.

- Promoure espais de capacitació i d'intercanvi d'experiències d'entitats, moviments socials i organitzacions defensores de drets de Lleida.
- Facilitar l'accés a les entitats defensores de DHD i de DHD als instruments del treball de cooperació i EpTS.
- Atraure joves cap a la mobilització social pels drets i implicar-los per propiciar una modernització i un relleu generacional en les entitats del sector.
- Fomentar la col·laboració i el treball en xarxa entre les ONGD, entitats del tercer sector, moviments de defensa de drets i la justícia ambiental, mitjans de comunicació, centres educatius, etc.

OE5. Consolidar la voluntat de promoure la política municipal de cooperació transformadora orientada als DH.

- Afavorir la coherència de polítiques a través de la coordinació de les iniciatives del Departament de Cooperació amb altres àrees i departaments de l'Ajuntament de Lleida que treballen temàtiques que s'aborden en aquest pla.
- Consolidar un equip humà suficient i amb continuïtat al Departament de Cooperació Internacional de l'Ajuntament de Lleida.
- Incrementar de forma progressiva els fons que l'Ajuntament de Lleida destina a la política de cooperació, solidaritat i pau fins a la consecució de l'1% compromès l'any 2008.
- Consolidar el Grup EGIBDH com a espai clau de col·laboració entre els principals agents/titularitats implicades en la cooperació a Lleida.
- Fomentar espais anuals de reflexió i planificació compartida amb altres àrees i departaments municipals per refermar la coherència de les seves actuacions amb aquest PDMC.

- Potenciar la participació del Departament de Cooperació en els espais de coordinació oferts per agents/titularitats de cooperació supralocals.
- Potenciar que el Departament de Cooperació i el Grup EGIBDH facin valer les experiències relatives al PDMC de Lleida en fòrums de debat de cooperació, EpTS i codesenvolupament que impulsi la Generalitat de Catalunya.
- Reforçar la modalitat de cooperació bilateral indirecta a través de la unificació de totes les convocatòries en una d'única en què tinguin cabuda projectes de cooperació, codesenvolupament, migracions, EpTS i AH.
- Revisar biennalment els criteris d'accés a les convocatòries públiques.
- Donar suport a la Coordinadora d'ONGD i aMS de Lleida i a la UDEC de la Universitat de Lleida com a agents clau en desplegament, seguiment i avaluació d'aquest PDMC.

OE6. Reforçar el coneixement, la participació, l'apropiació i la transparència del PDMC entre la ciutadania de Lleida.

- Enfortir la comunicació amb la ciutadania sobre els avenços i les dificultats que van apareixent al llarg de l'execució del pla.
- Reforçar activitats de rendició de comptes sobre el PDMC obertes a la ciutadania.
- Augmentar l'ús d'eines online i xarxes socials per donar a conèixer el PDMC i fer-ne el seguiment.
- Agilitzar la participació i el funcionament del CMC amb la finalitat de millorar l'especificació de les seves funcions i la seva representativitat.

IX. OPERATIVITZANT EL PDMC: INSTRUMENTS I MODALITATS

Aquest PDMC estableix el marc de referència per a la política pública municipal de cooperació, co-desenvolupament, EpTS, AH i migracions durant els propers 4 anys.

instruments

La Llei catalana de cooperació 26/2001, a l'article 10, enumera els diferents instruments de la cooperació catalana. D'aquests, l'Ajuntament de Lleida desplega els següents:

9.1. Instruments de planificació i execució

9.1.1. Pla Operatiu Anual

Un perill inherent als plans directors és caure en la temptació de detallar les accions que s'hauran de fer cada any durant el període de vigència.

En aquest PDMC, hem volgut evitar-ho perquè hem entès que el seu desplegament haurà de passar necessàriament per la producció de Plans Operatius Anuals (en endavant, POA).

Els POA ajustaran el PD a condicions concretes, canvis contextuais, recursos i relacions cada any. La seva funció serà essencialment descriure de manera senzilla i concreta les accions necessàries per assolir les metes anuals i alhora establir agents/titularitats involucrats i saber quines són les responsabilitats respectives, així com els recursos compromesos en el període anual.

Els POA els impulsarà l'equip tècnic del Departament de Cooperació.

Amb la finalitat d'establir una coherència de polítiques municipals, el departament podrà valorar la conveniència de celebrar sessions de planificació conjunta amb altres àrees municipals per alinear les respectives planificacions amb els objectius establerts al PDMC.

Val a dir que Lleida compta amb un avantatge comparatiu que la distingeix d'altres contextos municipals, atesa l'existència d'una col·laboració i una comunicació fluides entre els principals agents/titularitats implicats en el treball de cooperació a la ciutat, que han constituït el Grup EGIBDH, com una assumpció de corresponsabilitat, tant pel que fa al desplegament del pla com a la consecució dels seus objectius i seguiment.

9.1.2. Seguiment i avaluació de projectes

Fa referència a les accions de seguiment del cicle de l'execució dels projectes i a la seva justificació final.

D'aquest instrument, se'n farà càrrec l'equip tècnic del Departament de Cooperació, que revisarà els informes parcials i finals que hauran de presentar les entitats que hagin obtingut finançament municipal.

A més, aquest PDMC manté, respecte a aquest instrument, la col·laboració amb la UDEC de la Universitat de Lleida, que donarà suport en el seguiment dels projectes de la convocatòria única i que, en tant que integrant del Grup EGIBDH que impulsa el Circuit d'Enfortiment de Capacitats, muntarà sessions col·lectives centrades en aquells aspectes en què els projectes finançats mostrin més dificultats.

9.1.3. Convocatòria pública

La novetat que planteja aquest pla és la unificació de totes les convocatòries en una d'única que passarà a anomenar-se:

- Convocatòria de projectes de cooperació orientats als DH i als DHD.

Es tracta de l'instrument principal de la política de cooperació internacional de l'Ajuntament. Contempla projectes de durada anual que es poden desenvolupar en un altre país, però també a la ciutat de Lleida, i poden implicar actuacions de qualsevol de les línies estratègiques, com ara cooperació, incloent-hi codesenvolupament i migracions, EpTS o AH.

La unificació proposada en aquest pla suposa la integració dels fons de les convocatòries prèvies en un de sol, i es traduirà en la consegüent modificació de les bases, així com dels formularis associats.

La unificació de les convocatòries pretén:

- Simplificar els requeriments exigits als projectes que vulguin obtenir finançament municipal a fi de posar el pes i l'èmfasi en la comprensió de com contribuiran en la consecució dels DH i els DHD.
- Facilitar l'articulació i la identificació de sinergies entre les diferents línies estratègiques (cooperació, codesenvolupament, migracions, EpTS, AH) des d'una visió per cercar la millor manera de contribuir a l'exercici dels drets.
- Afavorir la concepció integrada de projectes diferents d'una mateixa entitat o entre projectes d'entitats diferents.
- Explorar col·laboracions entre diferents titularitats de responsabilitat: ONGD i entitats diverses del teixit associatiu de la ciutat (de-

fensores de DH i DHD, entitats d'acció social, centres educatius, mitjans de comunicació, sindicats, etc.).

- Augmentar el pressupost de la convocatòria, atès que es gestionaran de manera conjunta els fons abans compartimentats.

Aspectes preliminars dels nous formularis

De manera preliminar, i sense concreció en bases i formularis, podem avançar algunes idees sobre el reordenament dels requeriments dels formularis:

- Tots els projectes hauran de constar essencialment de quatre seccions: tres de comunes i una de particular, segons la línia estratègica en què s'inscriui el projecte (cooperació/codesenvolupament/migracions i refugi; EpTS; AH).

Requeriments comuns

- Dades identificatives de les entitats/titulartats implicades.

- Relat de quina és la situació dels drets i què es farà per superar vulneracions, quines relacions de col·laboració s'estableixen, com es promou el protagonisme, la conscienciació, la mobilització social i la incidència pro drets, etc. (aplicació de l'EGiBDH).
- Explicitació tècnica dels objectius, els indicadors, el pressupost i el calendari.

Requeriments particulars

- Cal destacar algun repte específic que es vegi que planteja l'EGiBDH en cada línia estratègica.

9.2. Instruments jurídics

En aquest epígraf, es preveuen convenis, quotes, contractes, acords i mocions.

També s'hi inclou la participació en xarxes amb la finalitat de donar suport a institucions i entitats internacionals, estatals o subregionals especialitzades en la promoció del desenvolupament, com ara la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia, la Coordinadora

d'Ajuntaments Solidaris amb el Poble Sahrauí, la Taula pel Codesenvolupament o les aportacions al Fons Català de Cooperació.

9.3. Instruments de participació i coordinació

- CMC com a òrgan assessor i consultiu de la política municipal de cooperació per al desenvolupament. Aquest Consell de Cooperació és un espai de diàleg i concertació amb el teixit solidari per crear sinergies i complementarietats per analitzar, reflexionar, valorar i incidir sobre les accions de cooperació internacional per al desenvolupament per contribuir a la creació d'un clima social positiu i orientar l'activitat municipal en matèria de cooperació internacional.
- Comitè d'Agermanament amb Lleida Tolima-Colòmbia: compta amb sengles comitès d'agermanament com a òrgans de participació sectorial amb funcions consultives i assessores i té com a finalitat establir les bases per al desenvolupament de les accions i els projectes realitzats en el marc de l'agermanament.

Modalitats

En aquest pla, volem (re)ordenar i simplificar tot el treball de cooperació per focalitzar-lo de manera més clara cap a la promoció de l'equitat de gènere i els DH. Des d'aquesta premissa, les formes de canalització de recursos que plantegem són les següents:

9.4. Cooperació bilateral d'iniciativa indirecta

Inclou actuacions liderades per ONGD en col·laboració amb altres entitats del teixit associatiu de la ciutat que treballen en projectes de cooperació o també d'EpTS, temàtiques de codesenvolupament, migracions i refugi, i que obtenen finançament a partir de convocatòries de subvencions municipals. Un element diferenciador en aquest pla és que es proposa unificar tota la cooperació en un únic instrument i en una única convocatòria.

Pel que fa als projectes d'AH, es proposa que els que estan en fases de prevenció, rehabilitació i incidència s'incloguin en aquesta modalitat, conjuntament amb les altres temàtiques esmentades. No obstant això, els projectes d'AH de resposta immediata a una emergència es podran redirigir al FCCD.

9.5. Cooperació bilateral d'iniciativa directa

Inclou actuacions liderades per l'Ajuntament mitjançant convenis amb altres titularitats. Durant el curs d'aquest pla, es planteja avançar en l'establiment d'un rigor més gran en termes tant de motivació com de seguiment i/o avaluació:

- Convenis amb la Coordinadora d'ONGD i aMS de Lleida i amb la Universitat de Lleida com a principals agents de cooperació de la ciutat que assumeixen l'impuls del Circuit d'Enfortiment de capacitats EGiBDH.
- Col·laboració amb el FCCD: l'Ajuntament de Lleida és membre de la Junta Permanent del FCCD i forma part de diverses comissions de treball.

- Continuitat d'altres convenis nominatius ja existents, si bé s'actualitzaran els criteris i es treballarà en pro de la connexió explícita amb els DH i els DHD:
- Agermanament Lleida-Tolima.
- Alpícat Solidari.
- Amics de Cuba.
- Sàhara Ponent.

9.6. Modalitats relatives a l'EPTS

En aquest pla, apareix un important replantejament respecte al que es concebia en les línies de finançament de l'EPTS:

9.6.1. EpTS bilateral indirecta

Com ja s'ha esmentat, s'inclou en la línia de cooperació bilateral indirecta que acull totes les línies estratègiques en una mateixa convocatòria. Es modifica, així mateix, que un cop s'assumeix

la perspectiva global local serà possible, encara més, considerar propostes positives d'actuacions que posin en connexió vulneracions de drets a Lleida amb les que tenen lloc en altres llocs del món.

9.6.2. EpTS directa

La proposta en modifica la concepció de forma important. Fins a aquest pla, incloïa projectes de sensibilització assumits per l'Ajuntament. No obstant això, al llarg dels anys s'han anat constatant disfuncions de diferent índole en el seu desplegament. D'una banda, s'han advertit solapaments amb iniciatives ja en marxa o bé que poguessin ser impulsades per ONGD o altres entitats del teixit associatiu, i, de l'altra, de vegades el que ha passat de facto és que l'ajuntament ha assumit el treball en iniciatives teòricament liderades per altres entitats.

La proposta respecte a l'EpTS directa és treballar en xarxa amb les entitats de la ciutat i donar suport a les accions endegades que ja estan executant diferents agents amb la finalitat de reforçar-les i poder-los donar més pes.

X. REVISANT ALLÒ REALITZAT: SEGUIMENT I AVALUACIÓ

D'una banda, aquest PD vol ser un marc de referència per a la cooperació municipal de Lleida i, de l'altra, una eina operativa que permeti el seguiment dels objectius i les metes. La seva execució es concretarà, com ja s'ha especificat, en el POA, a establir accions i calendaris per any.

D'acord amb tot això, el seguiment consistirà bàsicament en una anàlisi regular i continuada del compliment d'aquest POA.

Com a seguiment i avaluació del PAO, el Departament de Cooperació de l'Ajuntament elaborarà una memòria anual a finals de cada any que es presentarà al CMC i es difondrà, d'una banda, a les altres àrees municipals i, de l'altra, al teixit associatiu i a la ciutadania de Lleida en general.

10.1. Avaluació del PDMC

Tot i que comparteixen aspectes comuns, l'avaluació del PD es diferencia del seguiment en el fet que proporciona una mirada externa als avenços i l'alentiment en la consecució dels objectius del pla en moments puntuals i té com a producte un informe d'avaluació.

Aquest pla preveu una avaluació final que serà impulsada en concloure el quart any de la seva vigència. Aquest PDMC entén que s'ha de dur a terme mitjançant un procés participatiu, motiu pel qual es durà a terme la contractació de persones expertes en avaluació que dinamitzin el procés. El focus principal serà la valoració del compliment dels objectius previstos al PDMC i l'informe haurà d'assenyalar les lliçons apreses i les recomanacions que cal tenir en compte amb vista al següent cicle de planificació.

L'informe d'avaluació es difondrà a la resta d'àrees municipals, al teixit associatiu i a la ciutadania com a exercici de rendició de comptes.

ANNEXOS

ANNEX 1. TAULES D'OBJECTIUS, INDICADORS I FONTS DE VERIFICACIÓ

OBJECTIU ESTRATÈGIC OE.1

Promoure accions de cooperació transformadores, orientades als drets, amb perspectiva global-local (glocal) i més sostenibles.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS	FONTS DE VERIFICACIÓ
OE1.1. Impulsar que els projectes finançats per l'Ajuntament s'orientin al reconeixement, la protecció, la realització i l'exercici efectiu dels DH i els DHD.	1.1.1. Almenys el 90% dels projectes finançats pel Departament de Cooperació s'orienten de forma explícita al reconeixement, la protecció, la realització i l'exercici efectiu dels DH i els DHD.	1.1.1. Resolució i avaluació de les convocatòries.
OE1.2. Impulsar que els projectes finançats per l'Ajuntament plantegin les seves actuacions des de la consideració de diferents titularitats implicades en la situació dels drets.	1.2.1. Almenys el 90% dels projectes finançats pel Departament de Cooperació plantegen de forma explícita les seves actuacions des de la consideració de les diferents titularitats implicades en la situació de vulneració de drets.	1.2.1. Resolució i avaluació de les convocatòries.
OE1.3. Potenciar que els projectes de cooperació integrin actuacions relatives a la conscienciació de drets humans, als drets humans de les dones, a la justícia ambiental i climàtica, a la mobilització social i a la incidència.	1.3.1. Almenys el 30% dels projectes finançats pel Departament de Cooperació integren actuacions que fan referència a la conscienciació de drets, mobilització social i incidència.	1.3.1. Resolució i avaluació de les convocatòries.
OE1.4. Potenciar processos participatius en les actuacions de les ONGD i les entitats amb les quals col·laborin.	1.4.1. Almenys un 30% dels projectes presentats anualment per ONGD plantegen la col·laboració amb diferents entitats i justifiquen la col·laboració en espais participatius.	1.4.1. Resolució i avaluació de les convocatòries.
OE1.5. Potenciar l'establiment de les aliances, les col·laboracions i el treball en xarxa entre ONGD i entitats d'altres sectors socials.	1.5.1. Almenys un 30% dels projectes presentats anualment per ONGD plantegen la col·laboració amb entitats d'altres sectors socials.	1.5.1. Resolució i avaluació de les convocatòries.
OE1.6. Promoure el protagonisme d'agents/titularitats del Sud Global i assegurar que les seves experiències i coneixements són el punt de partida de les actuacions de cooperació.	1.6.1. Almenys un 75% dels projectes presentats anualment per ONGD plantegen la col·laboració agents/titularitats del Sud Global assegurant que són les seves experiències i coneixements el punt de partida de les actuacions de cooperació.	1.6.1. Resolució i avaluació de les convocatòries.
OE1.7. Fomentar la incorporació dels mitjans de comunicació en les tasques d'exigència de drets.	1.7.1. Almenys un 20% dels projectes presentats anualment per ONGD plantegen la incorporació dels mitjans de comunicació en el treball d'exigència de drets.	1.7.1. Resolució i avaluació de les convocatòries.
OE1.8. Afavorir que els projectes de cooperació estableixin col·laboracions amb titularitats locals, com ara universitats, moviments socials, organitzacions feministes, organitzacions de justícia ambiental i climàtica, mitjans comunicació, etc.	1.8.1. Almenys un 90% dels projectes presentats anualment per ONGD plantegen projectes de cooperació amb titularitats locals, com ara universitats, moviments socials, organitzacions feministes, justícia ambiental i climàtica, mitjans comunicació, etc.	1.8.1. Resolució i avaluació de les convocatòries.
OE1.9. Potenciar l'aproximació a la cooperació orientada als drets humans i l'equitat de gènere d'agents/TR que fins ara no s'havien sentit interpel·lats.	1.9.1. Almenys un 20% (un projecte) dels projectes seran mostrats per agents/TR que fins ara no s'havien presentat a les convocatòries de subvencions.	1.9.1. Resolució i avaluació de les convocatòries.

OBJECTIU ESTRATÈGIC OE.2

Reafirmar la importància i el paper clau de l'EpTS per a la conscienciació crítica sobre els drets i l'assumpció de responsabilitats i obligacions de les diferents titularitats.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS	FONTS DE VERIFICACIÓ
OE2.1. Reforçar la complementarietat estratègica entre accions de sensibilització, formació, recerca, mobilització social i incidència en pro dels drets i la promoció de l'equitat de gènere en els projectes d'EpTS.	2.1.1. Almenys hi ha un augment del 15% anual en projectes combinats de sensibilització, formació, investigació i mobilització social.	2.1.1. Tipus de projectes presentats i avaluació.
OE2.2. Ampliar l'EpTS per enfortir les capacitats dels titulars de drets i de responsabilitats i/o d'obligacions.	2.2.1. Almenys un 40% dels projectes contemplen l'enfortiment de capacitats de TD, TR o TO.	2.2.1. Activitats contemplades en la redacció dels projectes en la línia de l'enfortiment de capacitats de TD, TR o TO.
OE2.3. Afavorir col·laboracions entre ONGD i entitats socials de Lleida i del Sud Global (perspectiva "glocal").	2.3.1. Almenys el 60% dels projectes d'EpTS del Departament de Cooperació han operativitzat la perspectiva glocal i han posat en contacte entitats de Lleida i del Sud Global per conscienciar sobre la vulneració de drets humans i drets humans de les dones.	2.3.1.1. Nombre de projectes presentats a les convocatòries. 2.3.1.2. Nombre d'accions d'EpTS directes.
OE2.4. Promoure que agents de l'educació formal i no formal col·laborin amb ONGD i altres entitats socials de cara a conscienciar en drets.	2.4.1. El Circuit EGiBDH organitza almenys 2 accions anuals que contribueixin a la col·laboració i el coneixement entre ONGS, entitats socials i educació, tant formal com no formal. 2.4.2. Almenys un 30% dels projectes presentats anualment per ONGD plantegen la col·laboració amb agents d'educació formal i no formal.	2.4.1.1. Programa dels actes. 2.4.1.2. Cartellera. 2.4.1.3. Publicitat en xarxes socials. 2.4.1.4. Memòria anual de l'Àrea de Cooperació. 2.4.2.1. Projectes presentats a les convocatòries.
OE2.5. Potenciar la col·laboració entre ONG i entitats d'acció social i plataformes socials de defensa dels DH, i en concret dels DHD.	2.5.1. Es faran almenys dues accions de treball en xarxa per potenciar les col·laboracions entre entitats.	2.5.1. Registre d'atencions.
OE2.6. Augmentar la implicació dels mitjans de comunicació en el llançament de campanyes per informar sobre la vulneració de drets i l'exigència de complir-los.	2.6.1. Una campanya almenys impulsada en l'àmbit de l'EpTS que impliqui mitjans de comunicació de Lleida per donar a conèixer la vulneració de drets o exigir-los, i de forma anual.	2.6.1.1. Article o difusió en premsa. 2.6.1.2. Pàgina web.
OE2.7. Facilitar col·laboracions entre el teixit associatiu de Lleida amb la UdL relatives a la formació, la recerca i/o observatoris de seguiment de DH i de DHD.	2.7.1. Almenys una investigació/formació, documents de seguiment de situació de drets impulsada en el marc de projectes d'EpTS durant la vigència del pla.	2.7.1. Documentació realitzada (investigació, formació...).
OE2.8. Implicar col·lectius joves en iniciatives d'EpTS.	2.8.1. Almenys un projecte anual d'EpTS implicarà el col·lectiu dels joves.	2.8.1.1. Memòria d'activitats 2.8.1.2. Projectes presentats

OBJECTIU ESTRATÈGIC OE.3

Promoure accions de cooperació transformadores, orientades als drets, amb perspectiva global-local (glocal) i més sostenibles.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS	FONTS DE VERIFICACIÓ
OE3.1. Potenciar el desplegament anual del Circuit de l'Enfortiment de Capacitats en relació amb l'EGIBDH en funció de les demandes de les entitats de Lleida i l'anàlisi de les bretxes de capacitats identificades del teixit associatiu.	3.1.1. Presentació del circuit. 3.1.2. Que el 90% de les entitats finançades han format part del circuit. 3.1.3. Que el circuit faci com a mínim una activitat a l'any.	3.1.1. Fotos de l'acte. 3.1.2. Correus electrònics, xarxes socials, etc. 3.1.3. Programa i fotos de l'activitat.
OE3.2. Enfortir les capacitats dels diferents departaments municipals implicats en les tasques de promoció de drets, equitat de gènere i sostenibilitat.	3.2.1. Executar com a mínim una activitat anual que hagi fet incidència en els diferents departaments sobre la promoció de drets, equitat de gènere i sostenibilitat. 3.2.2. Incloure, dins el pla de formació del personal de l'Ajuntament, un curs anual en matèria de drets humans/EGIBDH.	3.2.1. Memòria del Departament de Cooperació. 3.2.2. Programa, publicació a la web i llistats dels certificats.
OE3.3. Potenciar las capacitats dels mitjans de comunicació en l'EGIBDH amb la finalitat que contribueixin de forma efectiva a la difusió de la informació relativa a la vulneració dels drets i campanyes segons la demanda.	3.3.1. Fer una activitat anual als mitjans de comunicació aplicant l'EGIBDH. 3.3.2. Un mínim de tres informacions trimestrals recollides als mitjans de comunicació.	3.3.1. Programa de l'activitat i fotos. 3.3.2. Reculls de premsa.
OE3.4. Prioritzar l'enfortiment de les capacitats dels col·lectius migrats perquè treballin en pro de la conscienciació i la reivindicació de drets.	3.4.1. Augment d'un 10% de l'assistència dels col·lectius de persones migrades a les activitats del circuit de l'EGIBDH.	3.4.1. Registre d'inscripcions.
OE3.5. Potenciar l'empoderament de les dones migrades.	3.5.1. Augment d'un 5% de l'assistència de dones migrades en les activitats del circuit de l'EGIBDH.	3.5.1. Registre d'inscripcions.

OBJECTIU ESTRATÈGIC OE.4

Incrementar la diversitat del teixit associatiu/ titularitats de responsabilitat implicades en treball de cooperació i EPTS.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS	FONTS DE VERIFICACIÓ
OE4.1. Promoure espais de capacitació i d'intercanvi d'experiències d'entitats, moviments socials i organitzacions defensores dels drets de Lleida.	4.1.1. Almenys un espai trimestral de capacitació i d'intercanvi d'experiències entitats, moviments socials i organitzacions defensores dels drets de Lleida.	4.1.1. Pla de formació, eixos de treball, Pla d'Autonomia, tallers per a les convocatòries...
OE4.2. Facilitar l'accés a les entitats defensores de DH i DHD als instruments del treball de cooperació i d'EPTS.	4.2.1. S'ha garantit el 100% a través del Circuit de l'EGBDH de l'accés de les entitats que promouen la justícia social i ambiental.	4.2.1. Entitats que participen en el Circuit EGBDH i el Pla d'Autonomia [Coordinadora d'ONGD i aMS, UdL, Paeria].
OE4.3. Atraure joves cap a la mobilització social pels drets i la seva implicació per propiciar una modernització i un relleu generacional en les entitats del sector.	4.3.1. Almenys un projecte promou la participació i la mobilització de les persones joves i la seva implicació per propiciar una modernització i un relleu generacional en entitats del sector cooperació. 4.3.2. Es desenvoluparà almenys un projecte innovador (que no s'hagi fet en anys anteriors) per promoure la participació i la mobilització de les persones joves i implicar-los per propiciar una modernització i un relleu generacional en entitats del sector Cooperació.	4.3.1-4.3.2 Memòria anual del Departament de Cooperació.
OE4.4. Fomentar la col·laboració i el treball en xarxa entre ONGD, entitats del tercer sector, moviments de defensa de drets, mitjans de comunicació, centres educatius, etc.	4.4.1. Treball intern de la Paeria: almenys un 80% de les activitats en la memòria anual de Departament Cooperació de la Paeria promouran la col·laboració i el treball en xarxa. 4.4.2. Treball extern de la Paeria: el 100% de les col·laboracions i el treball en xarxa de les ONGD s'han canalitzat a través del Grup EGBDH.	4.4.1. – 4.4.2. Memòria anual del Departament de Cooperació.

OBJECTIU ESTRATÈGIC OE.5

Consolidar la voluntat de promoure la política municipal de cooperació transformadora orientada als drets humans.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS	FONTS DE VERIFICACIÓ
OE5.1. Afavorir la coherència de polítiques a través de la coordinació de les iniciatives del Departament de Cooperació amb altres àrees i departaments de l'Ajuntament de Lleida que treballen temàtiques que s'aborden en aquest pla.	5.1.1. Almenys 1 projecte anual orientat als drets humans i als drets humans de les dones es fa conjuntament amb altres departaments municipals.	5.1.1. Activitat realitzada. 5.1.2. Notícia web. 5.1.3. Cartelleria.
OE5.2. Consolidar un equip humà suficient i amb continuïtat al Departament de Cooperació Internacional de l'Ajuntament de Lleida.	5.2.1. Funcionaritzar la plantilla de cooperació amb un mínim de tres persones. 5.2.2. Tot el personal serà especialitzat en la matèria.	5.2.1.- 5.2.2. Personal contractat i estructura.
OE5.3. Incrementar de forma progressiva els fons que l'Ajuntament de Lleida destina a la política de cooperació, solidaritat i pau fins a la consecució de l'1% compromès l'any 2008.	5.3.1. Augment mínim d'un 11% (20.000 €) progressiu del pressupost total en cooperació de forma anual.	5.3.1. Pressupostos de l'Ajuntament de Lleida.
OE5.4. Consolidar el Grup EGIBDH com a espai clau de col·laboració entre els principals agents/titularitats implicats en la cooperació a Lleida.	5.4.1. Almenys es faran 3 accions vinculades al grup EGIBDH de forma anual.	5.4.1. Actes de les reunions.
OE5.5. Fomentar espais anuals de reflexió i planificació compartida amb altres àrees i departaments municipals per refermar la coherència de les seves actuacions amb aquest PDMC.	5.5.1. Almenys 1 acció anual orientada als drets humans i als drets humans de les dones es realitza conjuntament amb altres departaments municipals.	5.5.1. Cartell de l'acció.
OE5.6. Potenciar la participació del Departament de Cooperació en els espais de coordinació oferts per agents/titularitats de cooperació supralocals.	5.6.1. S'ha participat en un 80% de les convocatòries de reunions, tant de la CCEL com de l'ACCD i el FCCD.	5.6.1. Actes de les reunions.
OE5.7. Reforçar la modalitat de cooperació bilateral indirecta a través de la unificació de totes les convocatòries en una d'única en què tinguin cabuda projectes de cooperació, codesenvolupament, migracions, EpTS i acció humanitària.	5.7.1. Al final del PDM, s'han unificat, almenys, les convocatòries en un instrument únic que dona cabuda als projectes de cooperació al desenvolupament, codesenvolupament, migracions, EpTS i acció humanitària.	5.7.1. Bases de la convocatòria.
OE5.8. Revisar biennalment els criteris d'accés a les convocatòries públiques.	5.8.1. S'han revisat biennalment les convocatòries d'acord amb l'avaluació.	5.8.1. Grup EGIBDH.
OE5.9. Donar suport a la Coordinadora d'ONGD i aMS de Lleida i a la UDEC de la UdL com a agents clau en el desplegament, el seguiment i l'avaluació d'aquest PDMC.	5.9.1. S'han incrementat almenys un 10% els convenis de cooperació anual directa amb la UDEC i la Coordinadora d'ONGD i aMS de Lleida.	5.9.1.1. Convenis bilaterals. 5.9.1.2. Pressupost.
OE5.10. Contribuir a la millora de la gestió pressupostària vinculada a la cooperació i la solidaritat en coherència amb la naturalesa de les actuacions.	5.10.1. Aconseguir que els pagaments es facin efectius amb un màxim de tres mesos des de la resolució.	

OBJECTIU ESTRATÈGIC OE.6

Reforçar l'apropiació, la participació, el coneixement i la transparència del PDMC entre la ciutadania de Lleida.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS	FONTS DE VERIFICACIÓ
OE6.1. Enfortir la comunicació a la ciutadania sobre els avenços i les dificultats que van sorgint al llarg de l'execució del pla.	6.1.1. Totes les comunicacions sobre les activitats del Departament de Cooperació es connecten amb els objectius del pla.	6.1.1. Publicacions a la web del Departament de Cooperació.
OE6.2. Reforçar activitats de rendició de comptes sobre PDMC obertes a la ciutadania.	6.2.1. Realitzar una activitat anual de rendició de comptes sobre l'execució del PDMC. 6.2.2. Difondre el seguiment del PDMC a través la memòria anual del Departament de Cooperació. 6.2.3. Exposició i difusió de l'avaluació final del pla.	6.2.1. Programa de l'activitat, publicació a la web i fotos de l'activitat. 6.2.2. Publicació de la memòria a la web. 6.2.3. Informe d'avaluació final del pla i publicació de la notícia als mitjans de comunicació i en xarxes.
OE6.3. Augmentar l'ús de les eines online i les xarxes socials per donar a conèixer el PDMC i fer-ne el seguiment.	6.3.1. Tenir un nombre mínim de visites a les xarxes de la informació generada a partir del PDMC. 6.3.2. Comptar amb xarxes socials actuals per difondre el PDMC: Facebook, Twitter, YouTube, Instagram, TikTok, Twitch, etc.	6.3.1. Nombre de seguidors i "m'agrada". 6.3.2. Publicacions a les xarxes.
OE6.4. Agilitzar la participació i el funcionament del Consell Mixt amb la finalitat de millorar l'especificació de les seves funcions i la seva representativitat.	6.4.1. Redactar i aprovar les normes d'ús del Consell Mixt.	6.4.1. Document aprovat per la Junta de Govern.

ANNEX II: PARTICIPANTS

1. Grup focal EGIBDH

- Unitat de Desenvolupament i Cooperació de la Universitat de Lleida.
- Coordinadora d'ONG i aMS de Lleida.
- Departament de Cooperació Internacional de l'Ajuntament de Lleida.

2. Persones expertes en la matèria

- **Núria Camps** (UdL): coordinadora de Compromís Social, Igualtat i Cooperació.
- **Albert Roca** (UdL): Dr. en Antropologia, professor de la UdL i investigador del Grup d'Estudis de Societats Africanes.
- **Carme Campoy** (UdL): Dra. en Antropologia Mèdica, Màster en Desenvolupament i Cooperació Internacional i antropòloga.
- **Cristina Saiz** (Ajuntament de Lleida): llicenciada en Dret i Màster en Cooperació Internacional.
- **Xavier Pelegrí** (UdL): diplomàt en Treball Social i llicenciat i doctor en Antropologia Social i Cultural, anterior director de la Unitat de Desenvolupament i Cooperació de la Universitat de Lleida.

3. Entitats participants

- Vols
- ADRA
- Mans Unides
- Veïns del Món Solidaris
- Alpicat Solidari
- Fundació Lleida Solidària
- Fundació Josep Comaposada - Sindicalistes Solidaris
- Amics del Sàhara de les Terres de Ponent (AASTP)
- Fundació Pau i Solidaritat
- Pagesos Solidaris
- Amigos Mira Espanya
- Lleida pels Refugiats
- Fundació Ferreruela Sanfeliu
- Associació de Senegalesos de Lleida i Província
- Garrigues Cooperació Internacional
- ACDC.Lleida.cat
- Associació LIKA
- UNESCO Lleida
- Associació Nostàlgia Lleida
- AMELL (Associació de Monitors i Educadors de Lleure)
- IBN Batuta - Delegació de Lleida
- SED (Solidaritat, Educació i Desenvolupament)

4. Membres del consell mixt de cooperació

- ERC
- PSC
- PP
- Comú de Lleida
- Junts per Catalunya
- Fons Català de Cooperació al Desenvolupament
- Departament d'Intervenció de l'Ajuntament
- Unitat de Desenvolupament i Cooperació de la Universitat de Lleida
- Coordinadora d'ONG i aMS de Lleida
- Ajuntament de Lleida
- FAVLL (Federació d'Associació de Veïns de Lleida)

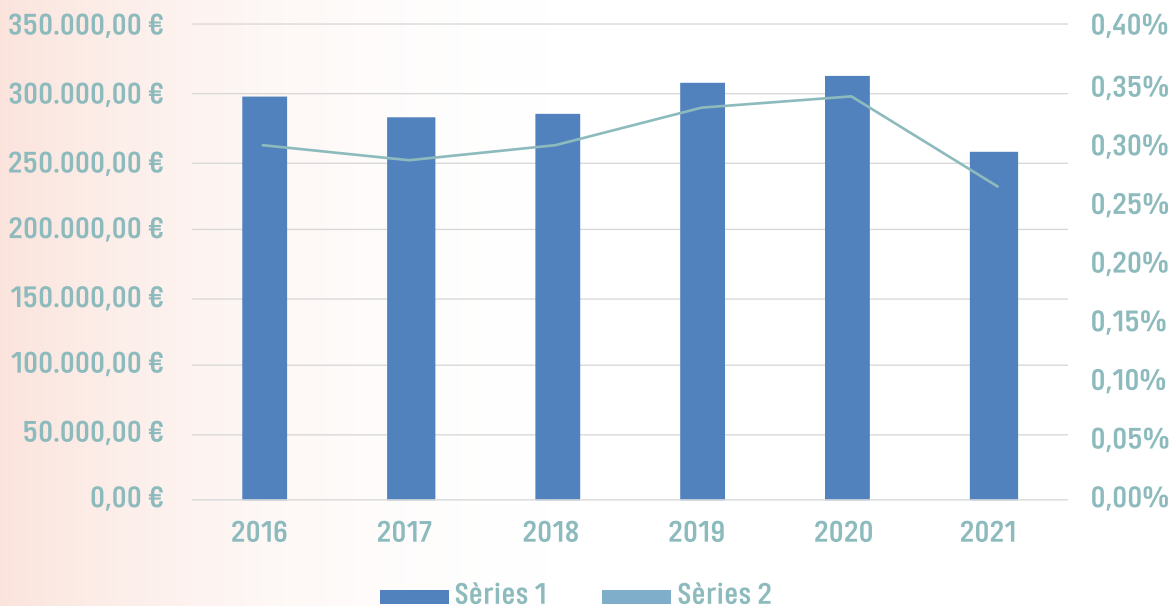
5. Departaments municipals que van prendre part en la sessió participativa (20/04/2022)

- Polítiques d'Igualtat
- Mercats i Consum (coordinadora de Promoció Econòmica i Emprenedoria)
- Medi Ambient (responsable i coordinadora de Sostenibilitat)
- Serveis a les Persones
- Esports
- Comunicació
- Joventut
- Drets Civils
- Participació
- Cultura
- Educació

ANNEX III: MARC PRESSUPOSTARI

EVOLUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA

2016	299.818,81 €	0,30%
2017	282.780,80 €	0,29%
2018	285.254,18 €	0,30%
2019	309.538,97 €	0,33%
2020	315.277,10 €	0,34%
2021	258.675,77 €	0,27%

ANNEX IV: MARC NORMATIU

La política de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Lleida s'emmarca en el context normatiu des de l'àmbit internacional fins al local, i assumeix les iniciatives següents:

1. Agenda internacional

- Declaració Universal dels Drets Humans [1948]. A més, es tindran en consideració els tractats, els pactes i els instruments internacionals per a la protecció dels drets humans elaborats en el marc de les Nacions Unides, com ara el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics [1966], el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals [1966]¹ i els seus protocols facultatius, entre d'altres. En l'àmbit europeu, el Conveni Europeu per a la Salvaguarda dels Drets Humans i les Llibertats Fonamentals [1950], la Carta Social Europea [1961] i la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea [2007].

- La Resolució 2626 (XXV) de l'Assemblea General de les Nacions Unides, de 24 d'octubre de 1970, sobre l'estratègia internacional per al segon decenni de les Nacions Unides per al desenvolupament, on es va acordar destinar la xifra del 0,7% del PIB a AOD.
- La Resolució de l'Assemblea General de les Nacions Unides 41/128, de 4 de desembre de 1986, que reconeix el dret al desenvolupament com un dret humà inalienable i situa la dignitat de la persona humana al centre del desenvolupament.
- El consens entorn als Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni adoptats per l'Assemblea General de les Nacions Unides l'any 2000,² en què s'alinearan els diferents països en el marc dels vuit objectius que suposen el Pla Internacional de les Nacions Unides per acabar amb la pobresa. En l'àmbit europeu, el Consens Europeu sobre Desenvolupament [2005], en el qual la UE acorda l'objectiu d'aconseguir el

compliment dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni per al 2015.

- Treball entorn l'equitat de gènere i l'empoderament de la dona, emmarcat en els principis de la Declaració de Beijing i la Plataforma d'Acció de la VI Cimera Mundial sobre les Dones, de 1995; la Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona, de 18 de desembre de 1979, i en l'àmbit europeu, la Comunicació de la Comissió Europea sobre la igualtat de gènere i capacitat de les dones en la cooperació per al desenvolupament, de 8 de març de 2007.³
- Potenciar els drets dels infants, en el marc de la Declaració dels Drets del Nen [1959], Convenció dels Drets dels Nens [1989] i els seus protocols facultatius, la Cimera Mundial a Favor de la Infància [1990] i el Fòrum Mundial a Dakar sobre Educació [2000].
- Treballar al voltant del desenvolupament sostenible i mediambiental en el marc de

¹ <http://www2.ohchr.org/spanish/law/cesocr.htm>.

² RAG de les Nacions Unides 55/2, de 13 de setembre de 2000, per la qual s'aprova la Declaració del Mil·lenni.

³ [COM (2007) 100 final. No publicada al *Diari Oficial*].

la Declaració d'Estocolm del 1972, on per primera vegada a la història s'introdueix la perspectiva ambiental en els processos de desenvolupament, la Declaració de Rio sobre Medi Ambient i Desenvolupament de 1992, i la Declaració de Johannesburg sobre el desenvolupament sostenible de 2002.

- Treballar per la qualitat i l'eficàcia de l'ajut tenint en compte les recomanacions i els principis de la Declaració de París (2005), el Fòrum d'Accra (2007) i les conclusions del IV Fòrum sobre l'Eficàcia de l'Ajuda celebrat a Busan el 2011.

2. Agenda estatal

- Llei 23/1998, de 7 de juliol, de cooperació al desenvolupament, que reconeix la cooperació de les entitats locals com a expressió de la solidaritat de les seves societats.
- Llei 38/2003, General de Subvencions, i el seu reglament de desenvolupament, aprovat pel Reial Decret 794/2010, de 16 de juny, pel qual es regulen les subvencions i les ajudes en l'àmbit de la cooperació internacional.

- PACTE D'ESTAT CONTRA LA POBRESA (2007).
- Pla Director de la Cooperació Espanyola 2009-2012.

3. Agenda catalana

- Llei 26/2001, de 31 de desembre, de cooperació al desenvolupament.
- Llei 21/2003, de 4 de juliol, de foment de la pau.
- Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials de la Generalitat de Catalunya.
- Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.
- Pla Director de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya 2019-2022.
- Visió 2030: contribució catalana al desenvolupament global de 2019.

4. Agenda local

- Acta d'agermanament entre les ciutats de Lleida i Lèrida (1995) i Convenio para el Impulso del Hermanamiento y la Gestión de la Casa de la Cultura Ciutat de Lleida (2001).

- Reglament Estatutari del Consell Mixt de Cooperació (1996).
- Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la ciutat (2000).
- Reglament de participació ciutadana de l'Ajuntament de Lleida (2006).
- Carta d'Aalborg, compromís d'àmbit europeu per al desenvolupament de les Agendes 21 locals (2006).
- Moció en què les forces polítiques es comprometen a destinar l'1% del pressupost municipal a les polítiques de solidaritat i cooperació (2008).
- Carta de la Ciutadania de Lleida. Drets, Deures i Compromisos (2009).
- Pacte Local d'Inclusió i Cohesió Social de l'Ajuntament de Lleida (2009).
- Pacte Municipal contra la Pobresa (2011).
- Pla Estratègic de Subvencions de l'Ajuntament de Lleida.
- II Pla de Polítiques d'Igualtat de Gènere a Lleida.

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida